

Impremta Hermes - Travessera, 274
Telèfon 52834 - Barcelona

ORFEO CATALÀ

SESSIÓ D'HOMENATGE

ALS SEUS ANTICS I MERITÍSSIMS MEMBRES DE LA JUNTA DIRECTIVA

S^{RS} VICENÇ DE MORAGAS
MARTI ESTANY i TOMAS MILLET

1.er de Febrer de 1934

7208/222

quests abnegats amics que d'ençà de tants anys treballen amorosament, sense cap lluïment personal, pel nostre Orfeó, cal que l'agraïment de tota l'entitat sia demostrat envers ells d'una manera ben palesa. Quant a nosaltres, els cantaires, no podem fer-ho de millor manera que dedicant-los-hi aquesta cantada d'avui, en la qual trobaran composicions que són com destacades monjoies de la nostra vida artística dels primers temps; primers chors que cantaren els homes, les noies i els nois; i també una mostra de primer repertori de conjunt, en la qual ja hi consten els diferents gèneres que l'Orfeó ha seguit conreuant fins arribar a les obres més sublimes dels grans genis.

En cantar avui aquelles primícies del nostre repertori, se'ns remouen dins l'ànima tot un món de dolços records i de inoblidables emocions que dediquem als nostres fidelíssims amics, que avui tot l'Orfeó homenatja, en penyora del nostre fervorós agraïment i de la nostra estimació més sincera.

LLUIS MILLET

Junta Directiva de l'Orfeó Català, l'any 1914, en la qual figuren els senyors que avui la nostra entitat homenatja.

PROGRAMA

El Cant de la Senyera (Any 1896)	Millet
Choral a boca closa (Secció d'homes. Any 1892)	»
Jovenívola (Secció d'homes. Any 1892)	»
Lliçó de solfeig (Secció de nois. Any 1896)	Comella
* La Verge bressant (Secció de noies. Any 1897)	César Franck
L'emigrant (Secció d'homes. Any 1894)	Vives
Brindis a Felip V (Secció d'homes. Any 1933)	Nicolau

Parlament d'homenatge pel President Sr. Joaquim Cabot

El rossinyol (Tres seccions. Any 1898)	Mas i Serracant
O magnum mysterium (Tres seccions. Any 1897)	Victòria
Teresa (Secció de noies. Any 1903)	Nicolau
Ocellada (Tres seccions. Any 1899)	Jannequin
Els segadors (Any 1898)	Millet

* Acompanyament d'orgue pel Mestre Josep M.ª Comella

Els anys inscrits a continuació de les composicions, són els de llur estrena o primera audició.

Impremta Hermes - Travessera, 274
Telèfon 52834 - Barcelona

ORFEO CATALÀ

SESSIÓ D'HOMENATGE

ALS SEUS ANTICS I MERITÍSSIMS MEMBRES DE LA JUNTA DIRECTIVA

S^{RS} VICENÇ DE MORAGAS
MARTI ESTANY i TOMAS MILLET

1.er de Febrer de 1934

quests abnegats amics que d'ençà de tants anys treballen amorosament, sense cap lluïment personal, pel nostre Orfeó, cal que l'agraïment de tota l'entitat sia demostrat envers ells d'una manera ben palesa. Quant a nosaltres, els cantaires, no podem fer-ho de millor manera que dedicant-los-hi aquesta cantada d'avui, en la qual trobaran composicions que són com destacades monjoies de la nostra vida artística dels primers temps; primers chors que cantaren els homes, les noies i els nois; i també una mostra de primer repertori de conjunt, en la qual ja hi consten els diferents gèneres que l'Orfeó ha seguit conreuant fins arribar a les obres més sublimes dels grans genis.

En cantar avui aquelles primícies del nostre repertori, se'ns remouen dins l'ànima tot un món de dolços records i de inoblidables emocions que dediquem als nostres fidelíssims amics, que avui tot l'Orfeó homenatja, en penyora del nostre fervorós agraïment i de la nostra estimació més sincera.

LLUIS MILLET

Junta Directiva de l'Orfeó Català, l'any 1914, en la qual figuren els senyors que avui la nostra entitat homenatja.

PROGRAMA

El Cant de la Senyera (Any 1896)	Millet
Choral a boca closa (Secció d'homes. Any 1892)	»
Jovenívola (Secció d'homes. Any 1892)	»
Lliçó de solfeig (Secció de nois. Any 1896)	Comella
* La Verge bressant (Secció de noies. Any 1897)	César Franck
L'emigrant (Secció d'homes. Any 1894)	Vives
Brindis a Felip V (Secció d'homes. Any 1933)	Nicolau

Parlament d'homenatge pel President Sr. Joaquim Cabot

El rossinyol (Tres seccions. Any 1898)	Mas i Serracant
O magnum mysterium (Tres seccions. Any 1897)	Victòria Nicolau
Teresa (Secció de noies. Any 1903)	Jannequin
Ocellada (Tres seccions. Any 1899)	Millet
Els segadors (Any 1898)	

* Acompanyament d'orgue pel Mestre Josep M.ª Comella

Els anys inscrits a continuació de les composicions, són els de llur estrena o primera audició.

Impremta Hermes - Travessera, 274
Teléfon 52834 - Barcelona

ORFEO CATALÀ

SESSIÓ D'HOMENATGE

ALS SEUS ANTICS I MERITÍSSIMS MEMBRES DE LA JUNTA DIRECTIVA

S^{RS} VICENÇ DE MORAGAS
MARTI ESTANY i TOMAS MILLET

1.er de Febrer de 1934

quests abnegats amics que d'ençà de tants anys treballen amorosament, sense cap lluïment personal, pel nostre Orfeó, cal que l'agraïment de tota l'entitat sia demostrat envers ells d'una manera ben palesa. Quant a nosaltres, els cantaires, no podem fer-ho de millor manera que dedicant-los-hi aquesta cantada d'avui, en la qual trobaran composicions que són com destacades monjoies de la nostra vida artística dels primers temps; primers chors que cantaren els homes, les noies i els nois; i també una mostra de primer repertori de conjunt, en la qual ja hi consten els diferents gèneres que l'Orfeó ha seguit conreuant fins arribar a les obres més sublimes dels grans genis.

En cantar avui aquelles primícies del nostre repertori, se'ns remouen dins l'ànima tot un món de dolços records i de inoblidables emocions que dediquem als nostres fidelíssims amics, que avui tot l'Orfeó homenatja, en penyora del nostre fervorós agraïment i de la nostra estimació més sincera.

LLUIS MILLET

Junta Directiva de l'Orfeó Català, l'any 1914, en la qual figuren els senyors que avui la nostra entitat homenatja.

PROGRAMA

El Cant de la Senyera (Any 1896)	Millet
Choral a boca closa (Secció d'homes. Any 1892)	»
Jovenívola (Secció d'homes. Any 1892)	»
Lliçó de solfeig (Secció de nois. Any 1896)	Comella
* La Verge bressant (Secció de noies. Any 1897)	César Franck
L'emigrant (Secció d'homes. Any 1894)	Vives
Brindis a Felip V (Secció d'homes. Any 1933)	Nicolau

Parlament d'homenatge pel President Sr. Joaquim Cabot

El rossinyol (Tres seccions. Any 1898)	Mas i Serracant
O magnum mysterium (Tres seccions. Any 1897)	Victòria
Teresa (Secció de noies. Any 1903)	Nicolau
Ocellada (Tres seccions. Any 1899)	Jannequin
Els segadors (Any 1898)	Millet

* Acompanyament d'orgue pel Mestre Josep M.ª Comella

Els anys inscrits a continuació de les composicions, són els de llur estrena o primera audició.

goig sense fi, eternes penes,
infern que té claror de cel.

Mes per copsar-lo esclafaria
mon cor com un raïm sucós
i la sang meva et donaria
com riu de most ben olorós.

Most que ixes de l'entranya beneïda
de la terra, com sang de la ferida,
i ets roig com ella i com ella ardent,
dóna'ns al cor ton alenada brava
perquè la raça mai devingui esclava
i en l'amor fes-la lliure eternament.

A. CARRION

CANÇÓ DE LA MORENETA

*Moreneta en són,
és que el Sol vos toca,
és que us toca el Sol,
lo Sol de la Glòria.
Moreneta en són,
moreneta i rossa.*

Angels d'ales d'or
vos farien ombra;
Vós no en voleu, no;
voleu ser pastora
tan sols per vetllar,
des d'un cim de roca,
vostre blanc ramat
de viles i pobles.

Per besar-li els peus
Llobregat s'acosta,
i al veure'ls tan purs
s'atura en sa vora;
besa el sitial,
el besa i se'n torna.

Catalans, veniu,
Maria us enyora;
té el sol per vestit,
lo cel per corona,
per trono un mont d'or,
per cambra una glòria;
veniu-la a adorar,
que els àngels no gosen.

J. VERDAGUER

CANÇÓ DE LA ROSA

I

Colomet que voles,
tes ales tingués,
aniria a veure
mon amor on és.

*Rosa catalana
flor d'or,
Rosa catalana
qui us tingués al cor.*

II

Allí a l'alta serra
té son niu de flors,
i angelets i monjos
li canten amors.

III

També li en cantava
quan era escolà,
i ara que en só fora
faig sinó plorar.

IV

Allà vull la fossa
on tinc lo bressol;
colomet que hi voles,
digues-li si em vol.

*Rosa catalana
flor d'or,
Rosa catalana
qui us tingués al cor.*

J. VERDAGUER

DIVENDRES SANT

(POESIA DE VERDAGUER I TEXT LITÚRGIC)

Popule meus, quid feci tibi? aut in quo contristavi te? responde mihí.
v. Quia eduxi te de terra Ægypti; parasti crucem Salvatori tuo.

Agios o Theos. Sanctus Deus
Agios ischyros. Sanctus fortis.
Agios athánatos eleison imas.
Sanctus immortalis, miserere nobis.

Lo bon Jesuset
se'n pujà a la vinya,
doncs, què'n portarà?
doncs, què'n portaria?
Ne porta un raïm
que sua sang viva.

Ego dedi tibi sceptrum regale; ét tu dedisti capiti meo spineam coronam.
Popule meus, quid feci tibi? aut in quo contristavi te? res ponde mihí.

Agios o Theos. Sanctus Deus
Agios ischyros. Sanctus fortis.
Agios athánatos eleison imas.
Sanctus immortalis, miserere nobis.

Lo bon Jesuset
va a la coromina:
doncs, què hi collirà?
doncs, què hi colliria?
Hi seguen el blat,
ne cull una espiga.

Crucem tuam adoramus, Domine: et sanctam resurrectionem tuam laudamus; et glorificamus: ecce enim propter lignum venit gaudium in universo mundo.

Deus misereatur nostri, et benedicat
nobis: illuminet vultum tuum
super nos, et misereatur nostri.

(De Raïms i Espigues)

Al cel alça el cor,
tu que al cel camines
plorant de dolor,
que allí et riu la flor
d'aqueixes espines.

(De Flors de Mira-Cruz)

PROCESSÓ A LA MUNTANYA

D'AMADEU VIVES

Aquesta composició forma part d'una *suite* de cinc peces d'un caràcter molt original. En ella Vives no ha volgut ésser descriptiu, ha volgut ésser purament líric; no ha volgut *imitar* la natura, ha volgut donar-en una impressió sintètica. La «Processó a la muntanya» no és feta damunt un text. L'autor ha pensat que la veu humana, el chor particularment, pot produir efectes i té matisos lírics no menys expressius i intensos que l'orquestra, i ha procurat descobrir-los i posar-los en valor. Aquesta composició és, doncs, una mena d'evocació d'ambient rústec, a la caiguda de la tarda, entorn d'una processó muntanyenca, amb el cant monòton del poble, el tritlleig joïós de les campanes a tot volt i el remoreig de les pregàries.

Palau de la Música Catalana

PRIMER CONGRÉS GENERAL
DE LA
FEDERACIÓ DE JOVES CRISTIANS
DE CATALUNYA

CONCERT

per

l'ORFEÓ CATALÀ

sota la direcció del

MESTRE MILLET

Diumenge día 22 d'Abril del 1934, a les deu de la nit

PROGRAMA

I

<i>El cant de la Senyera</i>	MILLET
<i>Bella companyia</i>	PÉREZ MOYA
<i>El fill de Don Gallardó</i>	SANCHO MARRACO
<i>L'enyor</i>	CUMELLAS RIBÓ
Sopran sol: Srta. SALVADÓ	
<i>El mercat de Tàrrega</i>	GÜELL
<i>La dama d'Aragó</i>	MILLET
<i>La nostra verema</i> . Sardana	MORERA
Tenor sol: Sr. TORRA	

II

* <i>Cançó de la Moreneta</i>	NICOLAU
* <i>Cançó de la Rosa</i>	»
<i>O magnum mysterium</i>	VICTORIA
<i>Divendres Sant</i>	NICOLAU
Solistes: Srtes. SALVADÓ i PI, Srs. TORRA i VALLS	

III

<i>Les flors de maig</i>	CLAVÉ
<i>Processó a la muntanya</i>	VIVES
<i>Credo de la missa «Papa Marcel»</i>	PALESTRINA
<i>Els segadors</i>	MILLET

* Acompanyaments d'orgue pel Mtre. Lluís M.ª MILLET.

BELLA COMPANYIA

(POPULAR)

Josep 'gafa la serra
i a l'altra mà el sarró;
—Adeu-siau, Maria,
al cel ens vegeu tots.
La bella Verge!
Camina, Serafi,
si vols veni.

Maria se n'aixeca,
davant va el seu espòs;
Maria està cansada,
demana-li repòs.

Sota una pomereta
se n'asseuen tots dos:
—Culliu-me'n una poma.
—Ne seré molt gustós.—

—Les branques són massa altes,
si m'ajudéssiu vós?—
Les branques se li acotxen,
miracle és del Senyor.

—Ben bé que en sou, Maria,
la mare del Senyor.
Mai més, esposa meva,
mai més vos deixo jo.

L'ENYOR

(1.ª ESTROFA POPULAR)

Una certa enyor
s'ha emparat de mi.
Benhaja l'enyor,
que així em fa sofrir!
Benhaja l'amor,
que endolç el pati.

Lluny la meva amor,
per ignot camí,
sospirant d'enyor,
deu pensar en mi.

Ventijol sonor,
ves-hi dolç i fi;
entre ta remor
du-li veus de mi.

Porta-li estel d'or,
trist i ponentí,
junt amb el teu plor
llàgrimes de mi.

J. RUYRA

LA NOSTRA VEREMA

Des de la volta del camí,
sota del sol que just apunta,
la vinya estesa veig llui.

Ben prop som ja.
Al clam ardent de nostres cants
que l'aire estén al damunt d'ella
i al feinejar de nostres mans
despertarà.

Apa, minyons, vinguen cançons,
que van més llestos els falçons.
Apa, les mosses, a trescar,
ja us vagarà de festejar.

Ei, els cistells! Les portadores!
No bobegen, que el temps se'n va!
Si fóssiu tan feinejadores
com amatentes a garlar!

Carrega els matxos! La garnatxa!
Els picapolls! Els moscatells!
Ansia menut! L'olò emborratxa!
Al trot dringant els cascabels!

Apa valent,
que ara has de córrer més que el vent!

Com branden les feixugues portadores!
Alcem enlaire els curullats cistells.
Per a fer més gentils les vermadores,
amb pàmpols es guarneixin els cabells.

Marxa a la posta el sol. La vrema fina.
Tots els camins ressonen de cançons.
—Dom un raïm madur.—Te'l donc, fadrina,
si abans comptes els grans fent-me petons.

En la nit acotxada,
la terra grassa dormirà
mentre en el cup la sang vessada
força i goig per nosaltres devindrà.

En les foscors sonores,
retruny el pas feixuc constant
de la corrua de trepitjadores
que nues fins genolls salten cantant.

Mentre el raïm la seva sang escola
en la gorja del cup bocabadat
com un foll bevedor assedegat,
quina farum bona de most revola!

Trepitgem fort, ben fort, minyons;
trepitgem, mes sens cansar-nos,
que prou sabrem de consolar-nos
alçant enlaire els grans porrons.

Els grans porrons on es veurà
dintre del vidre, enriolada,
la dolça faç de l'estimada.
I el bon gust del vi ens semblarà
tenir sabor de la besada
que allà en la vinya ens va donà.

Cantem la joia d'aquell bes,
que és com el vi de dolç i encès.

Per entremig les pampolades
esclata el bes com un raïm
i foc i mel tan regalades
ambdós alhora ens migpartim.

I corre al punt per nostres venes
i és com un foc i és com un gel,

HOMENATGE DE LA F. J. C. DE C. ALS MESTRES RUYRA I MILLET

En el Concert d'avui, després de la primera part, el Consell Federal de la Federació de Joves Cristians de Catalunya, en nom de tots els seus Grups, aquí reunits i que avui representen una gran majoria de la joventut catalana farà ofrena d'aquest Homenatge als

MESTRES JOAQUIM RUYRA I LLUIS MILLET

pel seu caràcter d'homes representatius de la generació que ha forjat aquell esperit que nosaltres volem per Catalunya.

A la Ciutat de Barcelona

Diada del Primer Congrés General de la F. J. C. de C.

22 d'abril del 1934

goig sense fi, eternes penes,
infern que té claror de cel.

Mes per copsar-lo esclafaria
mon cor com un raïm sucós
i la sang meva et donaria
com riu de most ben olorós.

Most que ixes de l'entranya beneïda
de la terra, com sang de la ferida,
i ets roig com ella i com ella ardent,
dóna'ns al cor ton alenada brava
perquè la raça mai devingui esclava
i en l'amor fes-la lliure eternament.

A. CARRION

CANÇÓ DE LA MORENETA

*Moreneta en són,
és que el Sol vos toca,
és que us toca el Sol,
lo Sol de la Glòria.
Moreneta en són,
moreneta i rossa.*

Angels d'ales d'or
vos farien ombra;
Vós no en voleu, no;
voleu ser pastora
tan sols per vetllar,
des d'un cim de roca,
vostre blanc ramat
de viles i pobles.

Per besar-li els peus
Llobregat s'acosta,
i al veure'ls tan purs
s'atura en sa vora;
besa el sitial,
el besa i se'n torna.

Catalans, veniu,
Maria us enyora;
té el sol per vestit,
lo cel per corona,
per trono un mont d'or,
per cambra una glòria;
veniu-la a adorar,
que els àngels no gosen.

J. VERDAGUER

CANÇÓ DE LA ROSA

I

Colomet que voleu,
tes ales tinguéu,
aniria a veure
mon amor on és.

*Rosa catalana
flor d'or,
Rosa catalana
quí us tinguéu al cor.*

II

Allí a l'alta serra
té son niu de flors,
i angelets i monjos
li canten amors.

III

També li en cantava
quan era escolà,
i ara que en só fora
faig sinó plorar.

IV

Allà vull la fossa
on tinc lo bressol;
colomet que hi voleu,
digues-li si em vol.

*Rosa catalana
flor d'or,
Rosa catalana
quí us tinguéu al cor.*

J. VERDAGUER

DIVENDRES SANT

(POESIA DE VERDAGUER I TEXT LITÚRGIC)

Popule meus, quid feci tibi? aut in quo contristavi te? responde mihi.
v. Quia eduxi te de terra Ægypti; parasti crucem Salvatori tuo.

Agios o Theos. Sanctus Deus;
Agios ischyros. Sanctus fortis.
Agios athánatos eleison imas.
Sanctus immortalis, miserere nobis.

Lo bon Jesuset
se'n pujà a la vinya,
doncs, què'n portarà?
doncs, què'n portaria?
Ne porta un raïm
que sua sang viva.

Ego dedi tibi sceptrum regale; et tu dedisti capiti meo spineam coronam.
Popule meus, quid feci tibi? aut in quo contristavi te? responde mihi.

Agios o Theos. Sanctus Deus
Agios ischyros. Sanctus fortis.
Agios athánatos eleison imas.
Sanctus immortalis, miserere nobis.

Lo bon Jesuset
va a la coromina:
doncs, què hi collirà?
doncs, què hi colliria?
Hi seguen el blat,
ne cull una espiga.

Crucem tuam adoramus, Domine: et sanctam resurrectionem tuam laudamus; et glorificamus: ecce enim propter lignum venit gaudium in universo mundo.

Deus misereatur nostri, et benedicat
nobis: illuminet vultum tuum
super nos, et misereatur nostri.

(De Raïms i Espigues)

Al cel alça el cor,
tu que al cel camines
plorant de dolor,
que allí et riu la flor
d'aqueixes espines.

(De Flors de Mira-Cruz)

Prop de Nazaret
el troba Maria:
—Què em portau. Amor,
Fillet de ma vida?
—Mon amor no té
penyora més fina:
vos porto el pa i vi
de l'Eucaristia.

PROCESSÓ A LA MUNTANYA

D'AMADEU VIVES

Aquesta composició forma part d'una *suite* de cinc peces d'un caràcter molt original. En ella Vives no ha volgut ésser descriptiu, ha volgut ésser purament líric; no ha volgut *imitar* la natura, ha volgut donar-en una impressió sintètica. La «Processó a la muntanya» no és feta damunt un text. L'autor ha pensat que la veu humana, el chor particularment, pot produir efectes i té matisos lírics no menys expressius i intensos que l'orquestra, i ha procurat descobrir-los i posar-los en valor. Aquesta composició és, doncs, una mena d'evocació d'ambient rústec, a la caiguda de la tarda, entorn d'una processó muntanyenca, amb el cant monòton del poble, el tritlleig joïós de les campanes a tot volt i el remoreig de les pregàries.

Palau de la Música Catalana

PRIMER CONGRÉS GENERAL
DE LA
FEDERACIÓ DE JOVES CRISTIANS
DE CATALUNYA

CONCERT

per

1° ORFEÓ CATALÀ

sota la direcció del

MESTRE MILLET

Diumenge día 22 d'Abril del 1934, a les deu de la nit

PROGRAMA

I

<i>El cant de la Senyera</i>	MILLET
<i>Bella companyia</i>	PÉREZ MOYA
<i>El fill de Don Gallardó</i>	SANCHO MARRACO
<i>L'enyor</i>	CUMELLAS RIBÓ
Sopran sol: Srta. SALVADÓ	
<i>El mercat de Tàrrrega</i>	GÜELL
<i>La dama d'Aragó</i>	MILLET
<i>La nostra verema</i>	MORERA
Sardana	
Tenor sol: Sr. TORRA	

II

* <i>Cançó de la Moreneta</i>	NICOLAU
* <i>Cançó de la Rosa</i>	»
<i>O magnum mysterium</i>	VICTORIA
<i>Divendres Sant</i>	NICOLAU
Solistes: Srtes. SALVADÓ i PI, Srs. TORRA i VALLS	

III

<i>Les flors de maig</i>	CLAVÉ
<i>Processó a la muntanya</i>	VIVES
<i>Credo de la missa «Papa Marcel»</i>	PALESTRINA
<i>Els segadors</i>	MILLET

* Acompanyaments d'orgue pel Mtre. LLUÍS M.ª MILLET.

BELLA COMPANYIA

(POPULAR)

Josep 'gafa la serra
i a l'altra mà el sarró;
—Adeu-siau, Maria,
al cel ens vegem tots.
La bella Verge!
Camina, Serafi,
si vols veni.

Maria se n'aixeca,
davant va el seu espòs;
Maria està cansada,
demana-li repòs.

Sota una pomereta
se n'asseuen tots dos:
—Culliu-me'n una poma.
—Ne seré molt gustós.—

—Les branques són massa altes,
si m'ajudéssiu vós?—
Les branques se li acotxen,
miracle és del Senyor.

—Ben bé que en sou, Maria,
la mare del Senyor.
Mai més, esposa meva,
mai més vos deixo jo.

L'ENYOR

(1.ª ESTROFA POPULAR)

Una certa enyor
s'ha emparat de mi.
Benhaja l'enyor,
que així em fa sofri!
Benhaja l'amor,
que endolç el pati.

Lluny la meva amor,
per ignot camí,
sospirant d'enyor,
deu pensar en mi.

Ventijol sonor,
ves-hi dolç i fi;
entre ta remor
du-li veus de mi.

Porta-li estel d'or,
trist i ponentí,
junt amb el teu plor
llàgrimes de mi.

J. RUYRA

LA NOSTRA VEREMA

Des de la volta del camí,
sota del sol que just apunta,
la vinya estesa veig lluí.

Ben prop som ja.
Al clam ardent de nostres cants
que l'aire estén al damunt d'ella
i al feinejar de nostres mans
despertarà.

Apa, minyons, vinguen cançons,
que van més llestos els falcons.
Apa, les mosses, a trescar,
ja us vagarà de festejar.

Ei, els cistells! Les portadores!
No bobegeu, que el temps se'n va!
Si fóssiu tan feinejadores
com amatentes a garrlar!

Carrega els matxos! La garnatxa!
Els picapolls! Els moscatells!
Ansia menut! L'olò emborratxa!
Al trot dringant els cascabels!

Apa valent,
que ara has de córrer més que el vent!

Com branden les feixugues portadores!
Alcem enlaire els curullats cistells.
Per a fer més gentils les vermadores,
amb pàmpols es guarneixin els cabells.

Marxa a la posta el sol. La vrema fina.
Tots els camins ressonen de cançons.
—Dom un raïm madur.—Te'l donc, fadrina,
si abans comptes els grans fent-me petons.

En la nit acotxada,
la terra grassa dormirà
mentre en el cup la sang vessada
força i goig per nosaltres devindrà.

En les foscores sonores,
retruny el pas feixuc constant
de la corrua de trepitjadores
que nues fins genolls saltan cantant.

Mentre el raïm la seva sang escolà
en la gorja del cup bocabadat
com un foll bevedor assedegat,
quina farum bona de most revola!

Trepitgem fort, ben fort, minyons;
trepitgem, mes sens cansar-nos,
que prou sabrem de consolar-nos
alçant enlaire els grans porrons.

Els grans porrons on es veurà
dintre del vidre, enriolada,
la dolça faç de l'estimada.
I el bon gust del vi ens semblarà
tenir sabor de la besada
que allà en la vinya ens va donà.

Cantem la joia d'aquell bes,
que és com el vi de dolç i encès.

Per entremig les pampolades
esclata el bes com un raïm
i foc i mel tan regalades
ambdós alhora ens migpartim.

I corre al punt per nostres venes
i és com un foc i és com un gel,

HOMENATGE DE LA F. J. C. DE C. ALS MESTRES RUYRA I MILLET

En el Concert d'avui, després de la primera part, el Consell Federal de la Federació de Joves Cristians de Catalunya, en nom de tots els seus Grups, aquí reunits i que avui representen una gran majoria de la joventut catalana farà ofrena d'aquest Homenatge als

MESTRES JOAQUIM RUYRA I LLUIS MILLET

pel seu caràcter d'homes representatius de la generació que ha forjat aquell esperit que nosaltres volem per Catalunya.

A la Ciutat de Barcelona

Diada del Primer Congrés General de la F. J. C. de C.

22 d'abril del 1934

plaza del pueblecillo, una Señorita salga con los ojos bajos, en actitud mística, a fuerza de ser pudorosa, a abrir el baile popular.

La música de Galicia es admirable por su poesía íntima y su tristeza hermosa, pero en la Muíneira, lo mismo que en la Alborada, no domina lo triste, o está compensado por una deliciosa alegría, una explosión de júbilo pasajero, como son siempre pasajeras las alegrías del aldeano. Hay humorismo y donaire en las notas rústicas de la Muíneira. Esta mezcla de melancolía y de gozo, este no saberse si canta o llora la Muíneira, es lo que la hace delicada y sentimental, entre todos los bailes españoles, y la convierte en expresión de una tierra, en manifestación de una raza.

En Crense como en Galicia toda, el baile popular es la Muíneira, que en estas comarcas es más animada, más viva, y por esto es conocida con el nombre especial de Riveirana. Otra variedad de la Muíneira, o tal vez de la primitiva, recibe el nombre de contrapaso. Finalmente, en Pontevedra, se denomina Trangallada.

ALA-LAS.—Vieja y soberana canción de la antigua tierra celta y que lleva en sí esa gloriosa raza. Vivirá tanto como el mundo. Sus compases de ensueño y de niebla, sus ecos de misterio y religiosidad, son parejos a los aires que vibran en las regiones brumosas de Germania, de Bretaña, de Irlanda... pero tienen, además, motivos personales y acentos típicos engendrados en el solar gallego y que son gritos de alma torturada y sufridora. Tan gallego es el ala-lá, tan de

su espíritu refinadamente sentimental, que cada gaitero, cada moza que lo gime cada rapaz que lo pone a vibrar, le da inflexiones propias, le dá matices de espíritu, intercala variantes que acusan en las notas su temperamento artístico. Y en cada comarca, en cada montaña, en cada ribera, en la orilla del mar y en cada aldea, cambia de modalidad, de ritmo y de expresión. Siempre sentimental, reciamente sentimental, el ala-lá es el reflejo emotivo de quién lo canta. Y ritma, en acordado panteista, con el paraje donde se diluyen sus notas. Así es fuerte en la montaña, para llenar con sus huecos las cañadas profundas y las simas hondísimas. Y es más suave y lento en los valles y en las playas, porque sin esfuerzo vuela en la brisa y todo lo abarca. Y es desolador y trágico en los labios del mendigo que pordioseca, y es violento cuando brota en el pecho del mozo que reta por causa de amor. Y bronco entre las brisas marinas. Y nostálgico y evocador en la voz del emigrado. Todas las modalidades del sentimiento tienen expresión en la música del ala-lá. Sus notas sirven para ritmar todos los sentires del alma gallega. Es el himnario de la raza y recoge todas las emociones de un pentágono de prodigio. Es el compendio de todas las otras canciones celtas. Es la suma de todo lo lírico que ha producido la tierra gallega y es el espíritu de sus gentes — El ala-lá es también la paloma mensajera del poeta.

PALAU DE LA MUSICA

CATALANA

Grande Festa d'Arte Galego

pol-o laureado Coro ferrolano "TOXOS E FROLES", Decano d'os de Galicia, adicada a Ciudad de *Barcelona*, *Autoridades y Sociedades*, pra dar a conocer el folk-lore galego e pra xuntar fondos con que erixir un Monumento no pobo do Ferrol a eximia pensadora ferrolana

CONCEPCION ARENAL

fiesta na que cooperará tambien o Laureado **ORFEO CATALA** baixo a direucción do Mestre MILLET.

Direutores Artísticos de TOXOS E FROLES:

Don Manoel Lamas Rios, Don Xosé Castro Moreno, Don Rafael Moreno Tapia e Don Antolín López Porta.

Dia 12 de Maio de 1934 a's 10 e media d'a noite.

PRIMEIRA PARTE

O Coro, baixo a batuta de Don Manoel Lamas Rios, executará as escollidas obras orfeónicas galegas de renombrada fama que siguen:

a)	A Terrina	R. Gayoso
b)	A Foliada	J. C. Chané
c)	O Sol d'a Primaveira.	J. Torres
d)	Carballeiras	Taibo
e)	Pepina	Muller
f)	Quer que lle quer	Fasto

SEGUNDA PARTE

ORFEÓ CATALA:

1.—Este Laureado Orfeó Catalá interpretará duas obras do seu escollido repertorio baixo a direucción de Maieso Millet.

2.—As renomeadas parexas típicas do Coro "TOXOS E FROLES" executarán os bailes clásicos d'a Rexión Galega.

3.—A sempre apraudida parexa de nenos Finiña, Romeiro e Pepiño Mixán, dempois de un rexocigante parrafeio, bailarán a típica Muñeira.

TERCEIRA PARTE

O Coro "TOXOS E FROLES" n'un simulado amaecer d'un beio rincón de Galicia, executará a **Alborada de Rosalia de Castro** e cantos, alalás, foliadas e pandeiradas do seu repertorio, acompañado d'os afamados gaiteiros Xulio Romero e Farruco Fernández.

1.—Foliada d'a Montaña; 2.—Foliada "O Picato"; 3.—Foliada "Rianxeira n.º 2"; 4.—Foliada de "San Benitiño"; 5.—Alalá de "Ruada"; 6.—Alalá "LAVANDEIRINA"; 7.—Pandeirada de "Mujía"; 8.—"O desafío".

Localitats	PREUS	Pessetes
(SENSE ENTRADES)		
Llotges pati i Anfiteatre		25'00
(AMB ENTRADES)		
Sillons pati i anfiteatre		5'00
Circulars pati		4'00
Graderies pati		3'50
Setis numerats, I rengle		3'50
Setis numerats, II a V rengle		2'50
Entrada General		1'50

DESPATX DE LOCALITATS: En el magatzem de música "UNIO MUSICAL CASA WERNER" Pesseig de Gràcia, 54 (Xamfrá Aragón) de 4 a 7 de la tarda (Teléfono 13912) a partir del 7 de Maig. El día del Concert despatx de localitats i entrades a la taquilla del Palau.

Al objeto de dar al Público una definición de los Bailes y Cantos Gallegos, nos permitimos hacerlas en Castellano por ser idioma conocido de todos.

Explicación sintética de los bailes y cantos gallegos

FOLIADA.—Como si fuera una sentencia para castigo de literatos que llevaron a las páginas del libro el alma triste de la raza gallega la Foliada se manifiesta acompañada del Pandero. También se le distingue con el nombre de Ruada. La Ruada es diversión de aldeanos de ambos sexos, reunidos para bailar en la Casa de alguno de ellos o en el campo y en el Atrio de las Iglesias en días de fiesta. Un hombre canta al compás del pandero, mientras las mujeres cantan y bailan, terminando con un sonido agudo y prolongado, coronado por ATURUXO final.

Escribe E. Carré Aldao en su libro «La Coruña»: Los bailes típicos gallegos son serios y elegantes: no es la ridícula parodia que dan a conocer los bailarines profesionales con el nombre de Gallegada. La Muñeira y otros bailes antiguos están efectuando una sana reacción, por el ejemplo de los Coros Gallegos, que van resucitando por el país el amor hacia sus cantos y danzas tradicionales.

Los bailarines se reúnen en torno del gaitero y Tamborilero, repirricando el primero una alegre Muñeira que suele pulir el segundo con sus magistrales re-

dobles, en el centro los bailarines, ellas graves y modosas y ellos todo cortesía, van trenzando puntos y puntos en torno de su pareja a los sonos del pastoril instrumento.

Las Muñeiras son derivadas del muiño (molino). Ejecútanse en aire moderado y se compone de dos o más partes de ocho compases cada una. Por regla general va acompañada de canto y la bailan parejas de mozos y mozas. Su melodía recuerda a la de las Montañas de Escocia, si bien no es tan pausada como aquellas.

Veamos la narración de unas notas de la Pardo Bazán del año 1897: La dignidad, la valentía, la gracia, la pureza apasionada de la Muñeira fueron parte a que antaño, en tiempos más democráticos porque eran más patriarcales los señores del territorio no desdeñaban de bailarla, al par de sus caseros, foreros y arrendatarios. Aún hay en el Ribero de Avia, como en el Ribero del Miño, los que conservan la tradición de la bella Muñeira Ribeirana, con sus punteados, sus repirriques, su acompañamiento de postizos, su paso de sacramento, y todavía ocurre alguna vez, si bien ya es caso raro, que en las fiestas patriarcales en la

dueix el dogma misteriós de la pluralitat de les persones en un sol Déu. Les sordines a la corda, el dibuix flotant i el murmurí eteri de la flauta, i per fi certes troballes en l'estil harmònic, donen a aquest fragment un color místic celestial. — Encadenant-se sense interrupció amb el passatge precedent, el *Qui tollis* es desenrotlla d'una manera plena de gravetat i amb to penetrat del decaïment, de la prostració del pecador. Es una pàgina pregonament commovedora. — *Qui sedes ad dexteram*, aria de contralt, deliciosament acompanyada per el timbre dolç i pur de l'oboè d'amor. — El chor final del Glòria, *Gum Sancto Spiritu*, és d'una potència i d'una sonoritat iraudites. Efectes d'acords vocals tinguts enterament nous a l'època i fins a l'estil de Bach, que fan pressentir Beethoven i la seva *Missa Solemnis*.

Després de la successió de sublimitats que són les tres primeres parts de la Missa, sembla impossible poder anar més enllà... El *Sanctus* és encara una sorpresa de novetat, un enlluernament de claror celestial. El *Sanctus* és la irradiació infinita de la llum. En llur serenitat triomfal, les tres trompetes es destaquen com diamants damunt l'onada lluminosa de les sis veus en les que predominen les veus blanques, els timbres angèlics. Aquest *Sanctus* inoblidable s'encadena amb un *Pleni sunt* d'una volada irresistible. L'*Hosanna* és un doble chor a quatre veus. Els dos chors dialoguen o s'uneixen, donant sovint vuit parts reals. Es encara una creació gegantesca.

Benedictus, ària de tenor amb violí sol, d'una bellesa, d'una suavitat divines. El colós reposa dels seus chors titànics, i nosaltres posem, panteixant, amb ell; ell s'entendreix, i nosaltres ens banyem en una atmosfera d'amor ideal. Després d'això repren altra vegada l'*Hosanna* triomfal.

Agnus Dei, ària de contralt, corprenedora expressió del penedir d'una ànima ardent que ha pecat i s'humilia. Encara una pàgina admirable, d'un accent infinitament penetrant, d'una meravellosa puresa de forma. La fuga a quatre veus sobre *Dona nobis pacem*, d'arquitectura robusta i sana, clou dignament l'obra colossal".

**

Les trompetes a les quals repetidament al·ludeix el crític Camil Benoit, són un dels principals esculls per a l'execució fidel d'aquesta obra, puix es tracta d'una mena d'instruments avui caiguts en desús, que Bach escrivia en una tessitura terriblement aguda. Per a executar aquestes parts de trompetes, especialment la primera i la segona, ha estat precis construir instruments especials en to de *re*. Malgrat la facilitat que això representa, cal encara trobar professors que, ultra ésser excepcionalment dotats, vulguin assumir la responsabilitat d'executar íntegrament les partícels terrorífiques i compromeses d'aquesta obra, com ho fan els professors barcelonins. Cal que el nostre públic els ho agraeixi, com també al professor que executa la part d'oboè d'amor, instrument també avui inusitat.

Palau de la Música Catalana

Commemoració del 250e aniversari
del naixement de

J. S. BACH
pel
ORFEÓ CATALÀ

Audició de

CANTATA NÚM. 161

«VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

i de

**GLORIA, SANCTUS, BENEDICTUS
i AGNUS DEI**

de la

GRAN MISSA

EN SI MENOR

Dissabte 25 de Maig de 1935

a les 10.20 de la nit

SOLISTES VOCALS

Sopran:

ANDREUA FORNELLS DE SAYÓS

Contralt:

CONCEPCIÓ CALLAO DE SANCHEZ PARRA

Tenor:

EMILI VENDRELL

Violí solista:

EDUARD TOLDRÀ

Organista:

VICENÇ M.^A DE GIBERT

ORQUESTRA

ORFEÓ CATALÀ

Direcció:

Mtre. LLUIS MILLET

Grans orgues de la CASA WALCKER, de Ludwigsburg,
a cura de la CASA GUARRO.

Les parts restants de la Missa, *Credo*, *Sanctus*, *Benedictus* i *Agnus Dei*, foren compostes de 1733 a 1738.

Es cert, doncs, i és ben explicable que Bach, mestre de Capella protestant, escrivís una Missa catòlica, tota vegada que la dedicava, almenys en part, a un príncep catòlic; però també és cert que, donades les immenses proporcions en les quals l'obra fou concebuda i realitzada, sobrepassa els límits de la litúrgia catòlica. No porta, com diu el Dr. Schweitzer, la marca de cap confessió i no sembla ésser escrita per a ressonar dins la nau d'una catedral, sinó que sembla formar part d'aquella mena de música que s'eleva de la natura vers la immensitat del cel.

Això no obstant, el sentiment general de l'obra és catòlic. Podrà la composició no ésser litúrgica, tant per la fragmentació del text que parteix el tot homogeni del Glòria o del Credo, per exemple, en una sèrie de peces distintes, de caràcter ben definit cadascuna d'elles, com també per les constants repeticions del mateix text que originen una extensió desmesurada i impròpia de l'ofici litúrgic. Malgrat el mancament a aquestes condicions essencials de la litúrgia, l'obra resta catòlica pel caràcter objectiu del seu conjunt, caràcter que la diferencia del subjectivisme protestant tan car a l'ànima alemanya i al qual Bach consagrà la música de les seves Passions, de les seves Cantates.

Tal com és, l'obra deu considerar-se la més vigorosa i la més grandiosa del mestre. La pregonia pietat que li feia escriure a la capçalera de gairebé totes les seves partitures les tres eloqüents inicials S. D. G.: *Soli Deo Gloria*; l'esperit fonament religiós que traspua fins de les planes d'exercicis musicals que per als seus fills escrivia i començava amb la mística invocació *In nomine Jesu*; la fe serena i robusta que sostingué la seva existència tan laboriosa, s'exhala com perfum misteriós de totes les pàgines de la Gran Missa.

**

El 22 de febrer de l'any 1891 fou donada a París la primera audició d'aquesta immensa obra.

Es tan just l'anàlisi descriptiu que d'ella féu en aquella època el crític i músic francès Camil Benoit, deixeble de César Franck, que no dubtem en reproduir el que digué de les parts que avui s'executen.

"El començament mogut, exultant, del Glòria amb les seves estretes imitacions vocals que tallen interludis radiants de l'esplendor de les trompetes, ens condueix, amb vertiginosa volada, a una fuga melòdica prodigiosa: *Et in terra pax hominibus*. En ella Bach s'entrega sense reserva al seu geni de músic pur. — Una ària de sopran, *Laudamus te* serveix de transició; el preludi instrumental és a la vegada majestuós i florit. Formosa pàgina, de la qual cal remarcar la cadència conclusiva.—*Gratias agimus*, fuga a quatre parts en l'estil corrent de Bach. La trompeta hi intervé amb un esclat enlluernador.— *Domine Deus*, duo per a sopran i tenor, tra-

IV
Per mi tot és ja finit:
món, bona nit!
Per mi consol només hi hauria
si en braços de Jesús moria;
Ell és mon dolç desmai!
El meu fossar amb roses ell cobreixi
fins que amb Jesús mon cor reneixi,
fins que el seu xai
pasturi per la dolça plana;
la mort mai sia sobirana.
Vina aviat, jorn de la mort joïós.
Oh! prest colpeix, darrer momen pie-
[tós!]

V
Si mon Déu així ho disposa,
jo desitjo que el cos meu

sia ja en la tomba closa;
l'esperit tornant a Déu,
l'immortal vestit es posi
i en la pau del cel reposi.
Oh! Jesús, preneu-m'ho tot!
Sia aquest mon darrer mot!

VI
El cos, en el sepulcre
pels cucs serà menjat;
de nou tornarà pulcre,
pel Crist resuscitat;
viurà fruint gaubança,
sens dol ni desconhort
en cèlica alegrança.

Quin mal em fa la mort?

Trad. de F. PUJOL.

GRAN MISSA

EN SI MENOR

Sorprendria trobar entre les obres del mestre de Capella de l'església protestant de Sant Tomàs, de Leipzig, una "Gran missa catòlica", com l'anomena el mateix fill de Bach, Manuel, en el catàleg de les obres del seu pare que posseïa. I la sorpresa seria ben legítima si no sapiguéssim que Bach, en compondre aquesta Missa, especialment la primera part formada per Kyrie i Glòria, tractava de congraciarse la voluntat del príncep de Saxònia, el seu sobirà l'Elector Frederic August, el qual, al seu adveniment al tron de Polònia en 1697, adoptà la religió catòlica, contrariant els sentiments del seu país, fonament protestant.

Cobejós Bach d'obtenir el títol de compositor de la Cort, sigui per a satisfer un desig de glorificació perfectament humà, o potser amb la finalitat més pràctica de millorar les seves condicions de vida no molt brillants amb els febles emoluments de mestre de Capella que disfrutava i amb els quals tenia que subvenir a les necessitats d'una família nombrosa, adreçà al seu sobirà el 27 de juliol de 1733 una petició en demanda del títol esmentat, acompanyada de la partitura de la primera part de la seva Gran Missa en si menor, formada, com ja hem dit, per Kyrie i Glòria. Esplèndit tribut al sobirà i superba demostració d'aptitud per al títol que sol·licitava.

PROGRAMA

I

CANTATA NÚM. 161: «VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

CHOR, ORQUESTRA, ORGUE, CONTRALT I TENOR

- I *De la mort dolça hora, vina* (ària de contralt, orquestra i orgue).
- II *Món, tens el goig feixuc* (recitatiu de tenor, orgue i continu).
- III *Ma fal' lera* (ària de tenor, orquestra i orgue).
- IV *Per mi tot ja és finit* (recitatiu de contralt, orquestra i orgue).
- V *Si mon Déu així ho disposa* (chor, orquestra i orgue).
- VI *El cos en el sepulcre* (chor, orquestra i orgue).

II

GRAN MISSA en si menor.

- I *Gloria in excelsis Deo* (chor, orquestra i orgue).
- II *Laudamus te* (ària de contralt, violí sol, orquestra i orgue).
- III *Gratias agimus tibi* (chor, orquestra i orgue).
- IV *Domine Deus* (duet de sopran i tenor, orquestra i orgue).
Flauta sola, Sr. Gratacòs
- V *Qui tollis* (chor, orquestra i orgue).
- VI *Qui sedes* (ària de contralt, orquestra i orgue).
Oboè d'amor, Sr. Carles
- VII *Cum sancto spiritu* (chor, orquestra i orgue).

DESCANS

- VIII *Sanctus* (chor, orquestra i orgue).
- IX *Hosanna* (chor, orquestra i orgue).
- X *Benedictus* (ària de tenor, violí sol i continu).
- XI *Hosanna* (chor, orquestra i orgue).
- XII *Agnus Dei* (ària de contralt, orquestra i orgue).
- XIII *Dona nobis pacem* (chor, orquestra i orgue).

CANTATA NÚM. 161

Aquesta Cantata, d'una bellesa corprenedora, és una de les tres que escriví a Weimar amb textos de Franck sobre la nostàlgia de la mort, tema que ha inspirat a Bach pàgines d'una emoció insuperable.

Sobre aquest caire particular del geni de Bach diu Schweitzer: "Aquest home robust i sà, que vivia voltat de l'afecció d'una gran família, aquest home que era l'energia i l'activitat personificades, que, oi més, tenia un gust pronunciat per allò francament burlesc, sentia, en el fons de la seva ànima, el desig intens, l'enyorança del repòs etern. Coneixia la nostàlgia de la mort, com jamai ésser humà la conegué. Jamai, també, aquesta nostàlgia de la mort no ha estat traduïda en música d'una manera més corprenedora. En la mort, Bach festeja l'alliberadora suprema i descriu, en admirables *berceuses* espirituals, la calma que invadeix la seva ànima a n'aquest pensament; o bé encara, la seva felicitat es tradueix en temes joiosos i exuberants, d'una alegria sobrenatural. Hom sent que la seva ànima entera canta en aquesta música i que el creient l'ha escrita en una mena d'exaltació. Així desitjada, així esperada, la mort no el sorprengué. Al moment suprem, el seu rostre degué il·luminar-se d'aquest somriure sobrenatural que hom descobreix en algunes de les seves Cantates, com la 161".

Es iniciada aquesta per una ària de contralt d'una suavitat angèlica; la *dolça hora de la mort* és demanada humilment però amb insistència inlassable, que subratllen d'un prec no menys insistent dues flautes amb ritme obstinat.

Segueix un recitatiu de tenor en el qual l'ansiosa espera de la mort és accentuada pel record de les malvestats del món, comparades amb les delícies de la llum eterna.

A continuació del recitatiu, el tenor canta una ària intensificant la vehemència de la fallera de la mort amb accents tan aviat tendres i suplicants, com dramàtics i pressosos.

En el núm. IV torna a cantar la veu de contralt en un recitatiu gairebé *arioso*, acompanyat per les flautes, l'orquestra de corda i el continu, acomiadant-se del món per a trobar el dolç desmai de la mort en braços de Jesús. La força dramàtica de l'aspiració a la mort arriba al punt àlgid en aquest magnífic recitatiu, en el qual tots els conceptes, tots els mots significatius són subratllats, són enlairats i sublimats per l'expressió musical amb una veritat punyent.

Després d'aquesta apassionada requesta per la deslliurança suprema,

apareix, com una veritable anticipació de la cèlica gaubança, una d'aquelles *berceuses* de la mort que esmenta Schweitzer. Tornen les dues flautes amb el mateix dibuix obstinat del començament, que alterna ara amb altres figuracions també insistent, però més ràpides, mentre el chor va descabdellant les estrofes de la *berceuse* d'una dolcesa imponderable, d'una expressió ultraterrena que commou fins a les llàgrimes, d'una unció i un fervor tan purs que transporten l'esperit.

I clou aquesta meravellosa Cantata el choral de consuetud, en el qual és encara intensificada l'expressió d'arrobament del chor anterior, i que fineix amb una cadència suspensiva que és una prodigiosa traducció musical de la interrogació del darrer vers. El tema d'aquest choral és un dels que Bach empra amb molta freqüència, especialment en la Passió segons Sant Mateu. Cada vegada, però, troba la manera de variar-ne l'aspecte, i aquí el presenta amb una harmonització i un agençament de les veus que és una pura meravella. La intervenció de les flautes cantant per damunt de les veus li dona una dolça lluminositat que acaba de contribuir a l'impressió d'ensomni.

CANTATA NÚM. 161

«VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

I	La groga mort per mi és la roja al- [bada;
De la mort dolça hora, vina; l'esperit, esmarrit, vol ta mel divina. Endolceix ma departença, vina a mi, sol diví, jo t'espero sens temença,	amb ella arriben les clarícies de glòria i celestials delícies. Mon cor, que eixa esplendor albira, per l'hora de la mort sospira. Jo tinc daler pel Crist i amb Ell fer vida, jo tinc daler per fer del món fugida.

II
Món, tens el goig feixuc;
ton sucre enverinat gustar no puc,
ta claredat
es malastruga,
i allí on tes roses s'han badat
hi ha espines a desdir
per l'esperit punyir.

III
Ma fallera
és del Salvador l'espera
i del Crist aprop estar.
Si el meu ésser, cendra i terra,
de la mort serà desferra,
l'esperit més brillarà
amb els àngels, com foguera.

AVIS

Atenent els precs dels nombrosos aimants de l'obra de JOAN SEBASTIÀ BACH que consideren insuficient una única audició de les obres que integren el present programa, i per tal, també, que els que avui no han pogut assistir al present concert tinguin l'avinentsa d'oïrles almenys una vegada, l'ORFEÓ CATALÀ repetirà íntegrament aquesta audició el vinent divendres, dia 31 del corrent maig, a les deu de la nit.

dueix el dogma misteriós de la pluralitat de les persones en un sol Déu. Les sordines a la corda, el dibuix flotant i el murmurí eteri de la flauta, i per fi certes troballes en l'estil harmònic, donen a aquest fragment un color místic celestial. — Encadenant-se sense interrupció amb el passatge precedent, el *Qui tollis* es desenrotlla d'una manera plena de gravetat i amb to penetrat del decaïment, de la prostració del pecador. Es una pàgina pregonament commovedora. — *Qui sedes ad dexteram*, aria de contralt, deliciosament acompanyada per el timbre dolç i pur de l'oboè d'amor. — El chor final del Glòria, *Gum Sancto Spiritu*, és d'una potència i d'una sonoritat iraudites. Efectes d'acords vocals tinguts enterament nous a l'època i fins a l'estil de Bach, que fan pressentir Beethoven i la seva *Missa Solemnis*.

Després de la successió de sublimitats que són les tres primeres parts de la Missa, sembla impossible poder anar més enllà... El *Sanctus* és encara una sorpresa de novetat, un enlluernament de claror celestial. El *Sanctus* és la irradiació infinita de la llum. En llur serenitat triomfal, les tres trompetes es destaquen com diamants damunt l'onada lluminosa de les sis veus en les que predominen les veus blanques, els timbres angèlics. Aquest *Sanctus* inoblidable s'encadena amb un *Pleni sunt* d'una volada irresistible. L'*Hosanna* és un doble chor a quatre veus. Els dos chors dialoguen o s'uneixen, donant sovint vuit parts reals. Es encara una creació gegantesca.

Benedictus, ària de tenor amb violí sol, d'una bellesa, d'una suavitat divines. El colós reposa dels seus chors titànics, i nosaltres posem, panteixant, amb ell; ell s'entendreix, i nosaltres ens banyem en una atmosfera d'amor ideal. Després d'això repren altra vegada l'*Hosanna* triomfal.

Agnus Dei, ària de contralt, corprenedora expressió del penedir d'una ànima ardent que ha pecat i s'humilia. Encara una pàgina admirable, d'un accent infinitament penetrant, d'una meravellosa puresa de forma. La fuga a quatre veus sobre *Dona nobis pacem*, d'arquitectura robusta i sana, clou dignament l'obra colossal".

**

Les trompetes a les quals repetidament alludeix el crític Camil Benoit, són un dels principals esculls per a l'execució fidel d'aquesta obra, puix es tracta d'una mena d'instruments avui caiguts en desús, que Bach escrivia en una tessitura terriblement aguda. Per a executar aquestes parts de trompetes, especialment la primera i la segona, ha estat precis construir instruments especials en to de *re*. Malgrat la facilitat que això representa, cal encara trobar professors que, ultra ésser excepcionalment dotats, vulguin assumir la responsabilitat d'executar íntegrament les partícels terrorífiques i compromeses d'aquesta obra, com ho fan els professors barcelonins. Cal que el nostre públic els ho agraeixi, com també al professor que executa la part d'oboè d'amor, instrument també avui inusitat.

Palau de la Música Catalana

Commemoració del 250^è aniversari
del naixement de

J. S. BACH
pel
ORFEÓ CATALÀ

Audició de

CANTATA NÚM. 161

«VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

i de

**GLORIA, SANCTUS, BENEDICTUS
i AGNUS DEI**

de la

GRAN MISSA

EN SI MENOR

Dissabte 25 de Maig de 1935

a les 10.20 de la nit

SOLISTES VOCALS

Sopran:

ANDREUA FORNELLS DE SAYÓS

Contralt:

CONCEPCIÓ CALLAO DE SANCHEZ PARRA

Tenor:

EMILI VENDRELL

Violí solista:

EDUARD TOLDRÀ

Organista:

VICENÇ M.^A DE GIBERT

ORQUESTRA

ORFEÓ CATALÀ

Direcció:

Mtre. LLUIS MILLET

Grans orgues de la CASA WALCKER, de Ludwigsburg,
a cura de la CASA GUARRO.

Les parts restants de la Missa, *Credo*, *Sanctus*, *Benedictus* i *Agnus Dei*, foren compostes de 1733 a 1738.

Es cert, doncs, i és ben explicable que Bach, mestre de Capella protestant, escrivís una Missa catòlica, tota vegada que la dedicava, almenys en part, a un príncep catòlic; però també és cert que, donades les immenses proporcions en les quals l'obra fou concebuda i realitzada, sobrepassa els límits de la litúrgia catòlica. No porta, com diu el Dr. Schweitzer, la marca de cap confessió i no sembla ésser escrita per a ressonar dins la nau d'una catedral, sinó que sembla formar part d'aquella mena de música que s'eleva de la natura vers la immensitat del cel.

Això no obstant, el sentiment general de l'obra és catòlic. Podrà la composició no ésser litúrgica, tant per la fragmentació del text que parteix el tot homogeni del Glòria o del Credo, per exemple, en una sèrie de peces distintes, de caràcter ben definit cadascuna d'elles, com també per les constants repeticions del mateix text que originen una extensió desmesurada i impròpia de l'ofici litúrgic. Malgrat el manament a aquestes condicions essencials de la litúrgia, l'obra resta catòlica pel caràcter objectiu del seu conjunt, caràcter que la diferencia del subjectivisme protestant tan car a l'ànima alemanya i al qual Bach consagrà la música de les seves Passions, de les seves Cantates.

Tal com és, l'obra deu considerar-se la més vigorosa i la més grandiosa del mestre. La pregonia pietat que li feia escriure a la capçalera de gairebé totes les seves partitures les tres eloqüents inicials S. D. G.: *Soli Deo Gloria*; l'esperit fonament religiós que traspua fins de les planes d'exercicis musicals que per als seus fills escrivia i començava amb la mística invocació *In nomine Jesu*; la fe serena i robusta que sostingué la seva existència tan laboriosa, s'exhala com perfum misteriós de totes les pàgines de la Gran Missa.

El 22 de febrer de l'any 1891 fou donada a París la primera audició d'aquesta immensa obra.

Es tan just l'anàlisi descriptiu que d'ella féu en aquella època el crític i músic francès Camil Benoit, deixeble de César Franck, que no dubtem en reproduir el que digué de les parts que avui s'executen.

"El començament mogut, exultant, del Glòria amb les seves estretes imitacions vocals que tallen interludis radiants de l'esplendor de les trompetes, ens condueix, amb vertiginosa volada, a una fuga melòdica prodigiosa: *Et in terra pax hominibus*. En ella Bach s'entrega sense reserva al seu geni de músic pur. — Una ària de sopran, *Laudamus te* serveix de transició; el preludi instrumental és a la vegada majestuós i florit. Formosa pàgina, de la qual cal remarcar la cadència conclusiva.—*Gratias agimus*, fuga a quatre parts en l'estil corrent de Bach. La trompeta hi intervé amb un esclat enlluernador.— *Domine Deus*, duo per a sopran i tenor, tra-

IV
Per mi tot és ja finit:
món, bona nit!
Per mi consol només hi hauria
si en braços de Jesús moria;
Ell és mon dolç desmai!
El meu fossar amb roses ell cobreixi
fins que amb Jesús mon cor reneixi,
fins que el seu xai
pasturi per la dolça plana;
la mort mai sia sobirana.
Vina aviat, jorn de la mort joïós.
Oh! prest colpeix, darrer momen pie-
[tós!

V
Si mon Déu així ho disposa,
jo desitjo que el cos meu

sia ja en la tomba closa;
l'esperit tornant a Déu,
l'immortal vestit es posi
i en la pau del cel reposi.
Oh! Jesús, preneu-m'ho tot!
Sia aquest mon darrer mot!

VI
El cos, en el sepulcre
pels cucs serà menjat;
de nou tornarà pulcre,
pel Crist resuscitat;
viurà fruit gaubança,
sens dol ni desconhort
en cèlica alegrança.

Quin mal em fa la mort?

Trad. de F. PUJOL

GRAN MISSA

EN SI MENOR

Sorprendria trobar entre les obres del mestre de Capella de l'església protestant de Sant Tomàs, de Leipzig, una "Gran missa catòlica", com l'anomena el mateix fill de Bach, Manuel, en el catàleg de les obres del seu pare que posseïa. I la sorpresa seria ben legítima si no sapiguéssim que Bach, en compondre aquesta Missa, especialment la primera part formada per Kyrie i Glòria, tractava de congraciarse la voluntat del príncep de Saxònia, el seu sobirà l'Elector Frederic August, el qual, al seu adveniment al tron de Polònia en 1697, adoptà la religió catòlica, contrariant els sentiments del seu país, fonament protestant.

Cobejós Bach d'obtenir el títol de compositor de la Cort, sigui per a satisfer un desig de glorificació perfectament humà, o potser amb la finalitat més pràctica de millorar les seves condicions de vida no molt brillants amb els febles emoluments de mestre de Capella que disfrutava i amb els quals tenia que subvenir a les necessitats d'una família nombrosa, adreçà al seu sobirà el 27 de juliol de 1733 una petició en demanda del títol esmentat, acompanyada de la partitura de la primera part de la seva Gran Missa en si menor, formada, com ja hem dit, per Kyrie i Glòria. Esplèndit tribut al sobirà i superba demostració d'aptitud per al títol que sol·licitava.

PROGRAMA

I

CANTATA NÚM. 161: «VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

CHOR, ORQUESTRA, ORGUE, CONTRALT I TENOR

- I *De la mort dolça hora, vina* (ària de contralt, orquestra i orgue).
- II *Món, tens el goig feixuc* (recitatiu de tenor, orgue i continu).
- III *Ma fal' lera* (ària de tenor, orquestra i orgue).
- IV *Per mi tot ja és finit* (recitatiu de contralt, orquestra i orgue).
- V *Si mon Déu així ho disposa* (chor, orquestra i orgue).
- VI *El cos en el sepulcre* (chor, orquestra i orgue).

II

GRAN MISSA en si menor.

- I *Gloria in excelsis Deo* (chor, orquestra i orgue).
- II *Laudamus te* (ària de contralt, violí sol, orquestra i orgue).
- III *Gratias agimus tibi* (chor, orquestra i orgue).
- IV *Domine Deus* (duet de sopran i tenor, orquestra i orgue).
Flauta sola, Sr. Gratacòs
- V *Qui tollis* (chor, orquestra i orgue).
- VI *Qui sedes* (ària de contralt, orquestra i orgue).
Oboè d'amor, Sr. Carles
- VII *Cum sancto spiritu* (chor, orquestra i orgue).

DESCANS

- VIII *Sanctus* (chor, orquestra i orgue).
- IX *Hosanna* (chor, orquestra i orgue).
- X *Benedictus* (ària de tenor, violí sol i continu).
- XI *Hosanna* (chor, orquestra i orgue).
- XII *Agnus Dei* (ària de contralt, orquestra i orgue).
- XIII *Dona nobis pacem* (chor, orquestra i orgue).

CANTATA NÚM. 161

Aquesta Cantata, d'una bellesa corprenedora, és una de les tres que escriví a Weimar amb textos de Franck sobre la nostàlgia de la mort, tema que ha inspirat a Bach pàgines d'una emoció insuperable.

Sobre aquest caire particular del geni de Bach diu Schweitzer: "Aquest home robust i sà, que vivia voltat de l'afecció d'una gran família, aquest home que era l'energia i l'activitat personificades, que, oi més, tenia un gust pronunciat per allò francament burlesc, sentia, en el fons de la seva ànima, el desig intens, l'enyorança del repòs etern. Coneixia la nostàlgia de la mort, com jamai ésser humà la conegué. Jamai, també, aquesta nostàlgia de la mort no ha estat traduïda en música d'una manera més corprenedora. En la mort, Bach festeja l'alliberadora suprema i descriu, en admirables *berceuses* espirituals, la calma que invadeix la seva ànima a n'aquest pensament; o bé encara, la seva felicitat es tradueix en temes joiosos i exuberants, d'una alegria sobrenatural. Hom sent que la seva ànima entera canta en aquesta música i que el creient l'ha escrita en una mena d'exaltació. Així desitjada, així esperada, la mort no el sorprengué. Al moment suprem, el seu rostre degué il·luminar-se d'aquest somriure sobrenatural que hom descobreix en algunes de les seves Cantates, com la 161".

Es iniciada aquesta per una ària de contralt d'una suavitat angèlica; la *dolça hora de la mort* és demanada humilment però amb insistència inlassable, que subratllen d'un prec no menys insistent dues flautes amb ritme obstinat.

Segueix un recitatiu de tenor en el qual l'ansiosa espera de la mort és accentuada pel record de les malvestats del món, comparades amb les delícies de la llum eterna.

A continuació del recitatiu, el tenor canta una ària intensificant la vehemència de la fallera de la mort amb accents tan aviat tendres i suplicants, com dramàtics i pressosos.

En el núm. IV torna a cantar la veu de contralt en un recitatiu gairebé *arioso*, acompanyat per les flautes, l'orquestra de corda i el continu, acomiadant-se del món per a trobar el dolç desmai de la mort en braços de Jesús. La força dramàtica de l'aspiració a la mort arriba al punt àlgid en aquest magnífic recitatiu, en el qual tots els conceptes, tots els mots significatius són subratllats, són enlairats i sublimats per l'expressió musical amb una veritat punyent.

Després d'aquesta apassionada requesta per la deslliurança suprema,

apareix, com una veritable anticipació de la cèlica gaubança, una d'aquelles *berceuses* de la mort que esmenta Schweitzer. Tornen les dues flautes amb el mateix dibuix obstinat del començament, que alterna ara amb altres figuracions també insistent, però més ràpides, mentre el chor va descabdellant les estrofes de la *berceuse* d'una dolcesa imponderable, d'una expressió ultraterrena que commou fins a les llàgrimes, d'una unció i un fervor tan purs que transporten l'esperit.

I clou aquesta meravellosa Cantata el choral de consuetud, en el qual és encara intensificada l'expressió d'arrobament del chor anterior, i que fineix amb una cadència suspensiva que és una prodigiosa traducció musical de la interrogació del darrer vers. El tema d'aquest choral és un dels que Bach emprà amb molta freqüència, especialment en la Passió segons Sant Mateu. Cada vegada, però, troba la manera de variar-ne l'aspecte, i aquí el presenta amb una harmonització i un agençament de les veus que és una pura meravella. La intervenció de les flautes cantant per damunt de les veus li dona una dolça lluminositat que acaba de contribuir a l'impressió d'ensomni.

CANTATA NÚM. 161

«VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

I

De la mort dolça hora, vina;
l'esperit,
esmarrit,
vol ta mel divina.
Endolceix ma departença,
vina a mi,
sol diví,
jo t'espero sens temença,

La groga mort per mi és la roja al-
[bada;

amb ella arriben les clarícies
de glòria i celestials delícies.
Mon cor, que eixa esplendor albira,
per l'hora de la mort sospira.
Jo tinc daler
pel Crist i amb Ell fer vida,
jo tinc daler
per fer del món fugida.

II

Món, tens el goig feixuc;
ton sucre enverinat gustar no puc,
ta claredat
es malastruga,
i allí on tes roses s'han badat
hi ha espines a desdir
per l'esperit punyir.

III

Ma fallera
és del Salvador l'espera
i del Crist aprop estar.
Si el meu ésser, cendra i terra,
de la mort serà desferra,
l'esperit més brillarà
amb els àngels, com foguera.

AVIS

Atenent els precs dels nombrosos aimants de l'obra de JOAN SEBASTIÀ BACH que consideren insuficient una única audició de les obres que integren el present programa, i per tal, també, que els que avui no han pogut assistir al present concert tinguin l'avinentesa d'oïrles almenys una vegada, l'ORFEÓ CATALÀ repetirà íntegrament aquesta audició el vinent divendres, dia 31 del corrent maig, a les deu de la nit.

dueix el dogma misteriós de la pluralitat de les persones en un sol Déu. Les sordines a la corda, el dibuix flotant i el murmurí eteri de la flauta, i per fi certes troballes en l'estil harmònic, donen a aquest fragment un color místic celestial. — Encadenant-se sense interrupció amb el passatge precedent, el *Qui tollis* es desenrotlla d'una manera plena de gravetat i amb to penetrat del decaïment, de la prostració del pecador. Es una pàgina pregonament commovedora. — *Qui sedes ad dexteram*, ària de contralt, deliciosament acompanyada per el timbre dolç i pur de l'oboè d'amor. — El cor final del Glòria, *Gum Sancto Spiritu*, és d'una potència i d'una sonoritat inaudites. Efectes d'acords vocals tinguts enterament nous a l'època i fins a l'estil de Bach, que fan pressentir Beethoven i la seva *Missa Solemnis*.

Després de la successió de sublimitats que són les tres primeres parts de la Missa, sembla impossible poder anar més enllà... El *Sanctus* és encara una sorpresa de novetat, un enlluernament de claror celestial. El *Sanctus* és la irradiació infinita de la llum. En llur serenitat triomfal, les tres trompetes es destaquen com diamants damunt l'onada lluminosa de les sis veus en les que predominen les veus blanques, els timbres angèlics. Aquest *Sanctus* inoblidable s'encadena amb un *Pleni sunt* d'una volada irresistible. L'*Hosanna* és un doble cor a quatre veus. Els dos chors dialoguen o s'uneixen, donant sovint vuit parts reals. Es encara una creació gegantesca.

Benedictus, ària de tenor amb violí sol, d'una bellesa, d'una suavitat divines. El colós reposa dels seus chors titànics, i nosaltres posem, panteixant, amb ell; ell s'entendreix, i nosaltres ens banyem en una atmosfera d'amor ideal. Després d'això repren altra vegada l'*Hosanna* triomfal.

Agnus Dei, ària de contralt, corprenedora expressió del penedir d'una ànima ardent que ha pecat i s'humilia. Encara una pàgina admirable, d'un accent infinitament penetrant, d'una meravellosa puresa de forma. La fuga a quatre veus sobre *Dona nobis pacem*, d'arquitectura robusta i sana, clou dignament l'obra colossal".

Les trompetes a les quals repetidament alludeix el crític Camil Benoit, són un dels principals esculls per a l'execució fidel d'aquesta obra, puix es tracta d'una mena d'instruments avui caiguts en desús, que Bach escrivia en una tessitura terriblement aguda. Per a executar aquestes parts de trompetes, especialment la primera i la segona, ha estat precis construir instruments especials en to de *re*. Malgrat la facilitat que això representa, cal encara trobar professors que, ultra ésser excepcionalment dotats, vulguin assumir la responsabilitat d'executar íntegrament les partícels terrorífiques i compromeses d'aquesta obra, com ho fan els professors barcelonins. Cal que el nostre públic els ho agraeixi, com també al professor que executa la part d'oboè d'amor, instrument també avui inusitat.

Palau de la Música Catalana

Commemoració del 250e aniversari
del naixement de

J. S. BACH
pel
ORFEÓ CATALÀ

Audició de

CANTATA NÚM. 161

«VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

i de

**GLORIA, SANCTUS, BENEDICTUS
i AGNUS DEI**

de la

GRAN MISSA

EN SI MENOR

Dissabte 25 de Maig de 1935

a les 10.20 de la nit

SOLISTES VOCALS

Sopran:

ANDREUA FORNELLS DE SAYÓS

Contralt:

CONCEPCIÓ CALLAO DE SANCHEZ PARRA

Tenor:

EMILI VENDRELL

Violí solista:

EDUARD TOLDRÀ

Organista:

VICENÇ M.^A DE GIBERT

ORQUESTRA

ORFEÓ CATALÀ

Direcció:

Mtre. LLUIS MILLET

Grans orgues de la CASA WALCKER, de Ludwigsburg,
a cura de la CASA GUARRO.

Les parts restants de la Missa, *Credo*, *Sanctus*, *Benedictus* i *Agnus Dei*, foren compostes de 1733 a 1738.

Es cert, doncs, i és ben explicable que Bach, mestre de Capella protestant, escrivís una Missa catòlica, tota vegada que la dedicava, almenys en part, a un príncep catòlic; però també és cert que, donades les immenses proporcions en les quals l'obra fou concebuda i realitzada, sobrepassa els límits de la litúrgia catòlica. No porta, com diu el Dr. Schweitzer, la marca de cap confessió i no sembla ésser escrita per a ressonar dins la nau d'una catedral, sinó que sembla formar part d'aquella mena de música que s'eleva de la natura vers la immensitat del cel.

Això no obstant, el sentiment general de l'obra és catòlic. Podrà la composició no ésser litúrgica, tant per la fragmentació del text que parteix el tot homogeni del Glòria o del Credo, per exemple, en una sèrie de peces distintes, de caràcter ben definit cadascuna d'elles, com també per les constants repeticions del mateix text que originen una extensió desmesurada i impròpia de l'ofici litúrgic. Malgrat el manament a aquestes condicions essencials de la litúrgia, l'obra resta catòlica pel caràcter objectiu del seu conjunt, caràcter que la difereïa del subjectivisme protestant tan car a l'ànima alemanya i al qual Bach consagrà la música de les seves Passions, de les seves Cantates.

Tal com és, l'obra deu considerar-se la més vigorosa i la més grandiosa del mestre. La pregonia pietat que li feia escriure a la capçalera de gairebé totes les seves partitures les tres eloqüents inicials S. D. G.: *Soli Deo Gloria*; l'esperit fonament religiós que traspua fins de les planes d'exercicis musicals que per als seus fills escrivia i començava amb la mística invocació *In nomine Jesu*; la fe serena i robusta que sostingué la seva existència tan laboriosa, s'exhala com perfum misteriós de totes les pàgines de la Gran Missa.

*
**

El 22 de febrer de l'any 1891 fou donada a París la primera audició d'aquesta immensa obra.

Es tan just l'anàlisi descriptiu que d'ella féu en aquella època el crític i músic francès Camil Benoit, deixeble de César Franck, que no dubtem en reproduir el que digué de les parts que avui s'executen.

"El començament mogut, exultant, del Glòria amb les seves estretes imitacions vocals que tallen interludis radiants de l'esplendor de les trompetes, ens condueix, amb vertiginosa volada, a una fuga melòdica prodigiosa: *Et in terra pax hominibus*. En ella Bach s'entrega sense reserva al seu geni de músic pur. — Una ària de sopran, *Laudamus te* serveix de transició; el preludi instrumental és a la vegada majestuós i florit. Formosa pàgina, de la qual cal remarcar la cadència conclusiva.—*Gratias agimus*, fuga a quatre parts en l'estil corrent de Bach. La trompeta hi intervé amb un esclat enlluernador.— *Domine Deus*, duo per a sopran i tenor, tra-

IV
Per mi tot és ja finit:
món, bona nit!
Per mi consol només hi hauria
si en braços de Jesús moria;
Ell és mon dolç desmai!
El meu fossar amb roses ell cobreixi
fins que amb Jesús mon cor reneixi,
fins que el seu xai
pasturi per la dolça plana;
la mort mai sia sobirana.
Vina aviat, jorn de la mort joïós.
Oh! prest colpeix, darrer momen pie-
[tós!]

V
Si mon Déu així ho disposa,
jo desitjo que el cos meu

sia ja en la tomba closa;
l'esperit tornant a Déu,
l'immortal vestit es posi
i en la pau del cel reposi.
Oh! Jesús, preneu-m'ho tot!
Sia aquest mon darrer mot!

VI
El cos, en el sepulcre
pels cucs serà menjat;
de nou tornarà pulcre,
pel Crist resuscitat;
viurà fruïnt gaubança,
sens dol ni desconhort
en cèlica alegrança.

Quin mal em fa la mort?

Trad. de F. PUJOL.

GRAN MISSA

EN SI MENOR

Sorprendria trobar entre les obres del mestre de Capella de l'església protestant de Sant Tomàs, de Leipzig, una "Gran missa catòlica", com l'anomena el mateix fill de Bach, Manuel, en el catàleg de les obres del seu pare que posseïa. I la sorpresa seria ben legítima si no sapiguéssim que Bach, en compondre aquesta Missa, especialment la primera part formada per Kyrie i Glòria, tractava de congraciar-se la voluntat del príncep de Saxònia, el seu sobirà l'Elector Frederic August, el qual, al seu adveniment al tron de Polònia en 1697, adoptà la religió catòlica, contrariant els sentiments del seu país, fonament protestant.

Cobejós Bach d'obtenir el títol de compositor de la Cort, sigui per a satisfer un desig de glorificació perfectament humà, o potser amb la finalitat més pràctica de millorar les seves condicions de vida no molt brillants amb els febles emoluments de mestre de Capella que disfrutava i amb els quals tenia que subvenir a les necessitats d'una família nombrosa, adreçà al seu sobirà el 27 de juliol de 1733 una petició en demanda del títol esmentat, acompanyada de la partitura de la primera part de la seva Gran Missa en si menor, formada, com ja hem dit, per Kyrie i Glòria. Esplèndit tribut al sobirà i superba demostració d'aptitud per al títol que sol·licitava.

PROGRAMA

I

CANTATA NÚM. 161: «VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

CHOR, ORQUESTRA, ORGUE, CONTRALT I TENOR

- I *De la mort dolça hora, vina* (ària de contralt, orquestra i orgue).
- II *Món, tens el goig feixuc* (recitatiu de tenor, orgue i continu).
- III *Ma fal' lera* (ària de tenor, orquestra i orgue).
- IV *Per mi tot ja és finit* (recitatiu de contralt, orquestra i orgue).
- V *Si mon Déu així ho disposa* (chor, orquestra i orgue).
- VI *El cos en el sepulcre* (chor, orquestra i orgue).

II

GRAN MISSA en si menor.

- I *Gloria in excelsis Deo* (chor, orquestra i orgue).
- II *Laudamus te* (ària de contralt, violí sol, orquestra i orgue).
- III *Gratias agimus tibi* (chor, orquestra i orgue).
- IV *Domine Deus* (duet de sopran i tenor, orquestra i orgue).
Flauta sola, Sr. Gratacòs
- V *Qui tollis* (chor, orquestra i orgue).
- VI *Qui sedes* (ària de contralt, orquestra i orgue).
Oboè d'amor, Sr. Carles
- VII *Cum sancto spiritu* (chor, orquestra i orgue).

DESCANS

- VIII *Sanctus* (chor, orquestra i orgue).
- IX *Hosanna* (chor, orquestra i orgue).
- X *Benedictus* (ària de tenor, violí sol i continu).
- XI *Hosanna* (chor, orquestra i orgue).
- XII *Agnus Dei* (ària de contralt, orquestra i orgue).
- XIII *Dona nobis pacem* (chor, orquestra i orgue).

CANTATA NÚM. 161

Aquesta Cantata, d'una bellesa corprenedora, és una de les tres que escriví a Weimar amb textos de Franck sobre la nostàlgia de la mort, tema que ha inspirat a Bach pàgines d'una emoció insuperable.

Sobre aquest caire particular del geni de Bach diu Schweitzer: "Aquest home robust i sà, que vivia voltat de l'afecció d'una gran família, aquest home que era l'energia i l'activitat personificades, que, oi més, tenia un gust pronunciat per allò francament burlesc, sentia, en el fons de la seva ànima, el desig intens, l'enyorança del repòs etern. Coneixia la nostàlgia de la mort, com jamai ésser humà la conegué. Jamai, també, aquesta nostàlgia de la mort no ha estat traduïda en música d'una manera més corprenedora. En la mort, Bach festeja l'alliberadora suprema i descriu, en admirables *berceuses* espirituals, la calma que invadeix la seva ànima a n'aquest pensament; o bé encara, la seva felicitat es tradueix en temes joiosos i exuberants, d'una alegria sobrenatural. Hom sent que la seva ànima entera canta en aquesta música i que el creient l'ha escrita en una mena d'exaltació. Així desitjada, així esperada, la mort no el sorprengué. Al moment suprem, el seu rostre degué il·luminar-se d'aquest somriure sobrenatural que hom descobreix en algunes de les seves Cantates, com la 161".

Es iniciada aquesta per una ària de contralt d'una suavitat angèlica; la *dolça hora de la mort* és demanada humilment però amb insistència inlassable, que subratllen d'un prec no menys insistent dues flautes amb ritme obstinat.

Segueix un recitatiu de tenor en el qual l'ansiosa espera de la mort és accentuada pel record de les malvestats del món, comparades amb les delícies de la llum eterna.

A continuació del recitatiu, el tenor canta una ària intensificant la vehemència de la fallera de la mort amb accents tan aviat tendres i suplicants, com dramàtics i pressosos.

En el núm. IV torna a cantar la veu de contralt en un recitatiu gairebé *arioso*, acompanyat per les flautes, l'orquestra de corda i el continu, acompanyant-se del món per a trobar el dolç desmai de la mort en braços de Jesús. La força dramàtica de l'aspiració a la mort arriba al punt àlgid en aquest magnífic recitatiu, en el qual tots els conceptes, tots els mots significatius són subratllats, són enlairats i sublimats per l'expressió musical amb una veritat punyent.

Després d'aquesta apassionada requesta per la deslliurança suprema,

apareix, com una veritable anticipació de la cèlica gaubança, una d'aquelles *berceuses* de la mort que esmenta Schweitzer. Tornen les dues flautes amb el mateix dibuix obstinat del començament, que alterna ara amb altres figuracions també insistents, però més ràpides, mentre el chor va descabellant les estrofes de la *berceuse* d'una dolcesa imponderable, d'una expressió ultraterrena que commou fins a les llàgrimes, d'una unció i un fervor tan purs que transporten l'esperit.

I clou aquesta meravellosa Cantata el choral de consuetud, en el qual és encara intensificada l'expressió d'arrobament del chor anterior, i que fineix amb una cadència suspensiva que és una prodigiosa traducció musical de la interrogació del darrer vers. El tema d'aquest choral és un dels que Bach empra amb molta freqüència, especialment en la Passió segons Sant Mateu. Cada vegada, però, troba la manera de variar-ne l'aspecte, i aquí el presenta amb una harmonització i un agençament de les veus que és una pura meravella. La intervenció de les flautes cantant per damunt de les veus li dóna una dolça lluminositat que acaba de contribuir a l'impressió d'ensomni.

CANTATA NÚM. 161

«VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

I

De la mort dolça hora, vina;
l'esperit,
esmarrit,
vol ta mel divina.
Endolceix ma departença,
vina a mi,
sol diví,
jo t'espero sens temença,

II

Món, tens el goig feixuc;
ton sucre enverinat gustar no puc,
ta claredat
es malastruga,
i allí on tes roses s'han badat
hi ha espines a desdir
per l'esperit punyir,

III

Ma fallera
és del Salvador l'espera
i del Crist aprop estar.
Si el meu ésser, cendra i terra,
de la mort serà desferra,
l'esperit més brillarà
amb els àngels, com foguera.

La groga mort per mi és la roja al-
[bada;

amb ella arriben les clarícies
de glòria i celestials delícies.

Mon cor, que eixa esplendor albira,
per l'hora de la mort sospira.

Jo tinc daler
pel Crist i amb Ell fer vida,
jo tinc daler
per fer del món fugida.

AVIS

Atenent els precs dels nombrosos aimants de l'obra de JOAN SEBASTIÀ BACH que consideren insuficient una única audició de les obres que integren el present programa, i per tal, també, que els que avui no han pogut assistir al present concert tinguin l'avinentesa d'oïrles almenys una vegada, l'ORFEÓ CATALÀ repetirà íntegrament aquesta audició el vinent divendres, dia 31 del corrent maig, a les deu de la nit.

dueix el dogma misteriós de la pluralitat de les persones en un sol Déu. Les sordines a la corda, el dibuix flotant i el murmuri eteri de la flauta, i per fi certes troballes en l'estil harmònic, donen a aquest fragment un color místic celestial. — Encadenant-se sense interrupció amb el passatge precedent, el *Qui tollis* es desenrotlla d'una manera plena de gravetat i amb to penetrat del decaïment, de la prostració del pecador. Es una pàgina pregonament commovedora. — *Qui sedes ad dexteram*, aria de contralt, deliciosament acompanyada per el timbre dolç i pur de l'oboè d'amor. — El chor final del Glòria, *Gum Sancto Spiritu*, és d'una potència i d'una sonoritat inaudites. Efectes d'acords vocals tinguts enterament nous a l'època i fins a l'estil de Bach, que fan pressentir Beethoven i la seva *Missa Solemnis*.

Després de la successió de sublimitats que són les tres primeres parts de la Missa, sembla impossible poder anar més enllà... El *Sanctus* és encara una sorpresa de novetat, un enlluernament de claror celestial. El *Sanctus* és la irradiació infinita de la llum. En llur serenitat triomfal, les tres trompetes es destaquen com diamants damunt l'onada lluminosa de les sis veus en les que predominen les veus blanques, els timbres angèlics. Aquest *Sanctus* inoblidable s'encadena amb un *Pleni sunt* d'una volada irresistible. L'*Hosanna* és un doble chor a quatre veus. Els dos chors dialoguen o s'uneixen, donant sovint vuit parts reals. Es encara una creació gegantesca.

Benedictus, ària de tenor amb violí sol, d'una bellesa, d'una suavitat divines. El colós reposa dels seus chors titànics, i nosaltres posem, panteixant, amb ell; ell s'entendreu, i nosaltres ens banyem en una atmosfera d'amor ideal. Després d'això repren altra vegada l'*Hosanna* triomfal.

Agnus Dei, ària de contralt, corprenedora expressió del penedir d'una ànima ardent que ha pecat i s'humilia. Encara una pàgina admirable, d'un accent infinitament penetrant, d'una meravellosa puresa de forma. La fuga a quatre veus sobre *Dona nobis pacem*, d'arquitectura robusta i sana, clou dignament l'obra colossal".

Les trompetes a les quals repetidament alludeix el crític Camil Benoit, són un dels principals esculls per a l'execució fidel d'aquesta obra, puix es tracta d'una mena d'instruments avui caiguts en desús, que Bach escrivia en una tessitura terriblement aguda. Per a executar aquestes parts de trompetes, especialment la primera i la segona, ha estat precis construir instruments especials en to de *re*. Malgrat la facilitat que això representa, cal encara trobar professors que, ultra ésser excepcionalment dotats, vulguin assumir la responsabilitat d'executar íntegrament les partícels terrorífiques i compromeses d'aquesta obra, com ho fan els professors barcelonins. Cal que el nostre públic els ho agraeixi, com també al professor que executa la part d'oboè d'amor, instrument també avui inusitat.

Palau de la Música Catalana

Commemoració del 250e aniversari
del naixement de

J. S. BACH
pel
ORFEÓ CATALÀ

Audició de

CANTATA NÚM. 161

«VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

i de

**GLORIA, SANCTUS, BENEDICTUS
i AGNUS DEI**

de la

GRAN MISSA

EN SI MENOR

Dissabte 25 de Maig de 1935

a les 10.20 de la nit

SOLISTES VOCALS

Sopran:

ANDREUA FORNELLS DE SAYÓS

Contralt:

CONCEPCIÓ CALLAO DE SANCHEZ PARRA

Tenor:

EMILI VENDRELL

Violí solista:

EDUARD TOLDRÀ

Organista:

VICENÇ M.^A DE GIBERT

ORQUESTRA

ORFEÓ CATALÀ

Direcció:

Mtre. LLUIS MILLET

Grans orgues de la CASA WALCKER, de Ludwigsburg,
a cura de la CASA GUARRO.

Les parts restants de la Missa, *Credo*, *Sanctus*, *Benedictus* i *Agnus Dei*, foren compostes de 1733 a 1738.

Es cert, doncs, i és ben esplicable que Bach, mestre de Capella protestant, escrivís una Missa catòlica, tota vegada que la dedicava, almenys en part, a un príncep catòlic; però també és cert que, donades les immenses proporcions en les quals l'obra fou concebuda i realitzada, sobrepassa els límits de la litúrgia catòlica. No porta, com diu el Dr. Schweitzer, la marca de cap confessió i no sembla ésser escrita per a ressonar dins la nau d'una catedral, sinó que sembla formar part d'aquella mena de música que s'eleva de la natura vers la immensitat del cel.

Això no obstant, el sentiment general de l'obra és catòlic. Podrà la composició no ésser litúrgica, tant per la fragmentació del text que parteix el tot homogeni del Glòria o del Credo, per exemple, en una sèrie de peces distintes, de caràcter ben definit cadascuna d'elles, com també per les constants repeticions del mateix text que originen una extensió desmesurada i impròpia de l'ofici litúrgic. Malgrat el mancament a aquestes condicions essencials de la litúrgia, l'obra resta catòlica pel caràcter objectiu del seu conjunt, caràcter que la diferencia del subjectivisme protestant tan car a l'ànima alemanya i al qual Bach consagrà la música de les seves Passions, de les seves Cantates.

Tal com és, l'obra deu considerar-se la més vigorosa i la més grandiosa del mestre. La pregonia pietat que li feia escriure a la capçalera de gairebé totes les seves partitures les tres eloqüents inicials S. D. G.: *Soli Deo Gloria*; l'esperit fonament religiós que traspua fins de les planes d'exercicis musicals que per als seus fills escrivia i començava amb la mística invocació *In nomine Jesu*; la fe serena i robusta que sostingué la seva existència tan laboriosa, s'exhala com perfum misteriós de totes les pàgines de la Gran Missa.

El 22 de febrer de l'any 1891 fou donada a París la primera audició d'aquesta immensa obra.

Es tan just l'anàlisi descriptiu que d'ella féu en aquella època el crític i músic francès Camil Benoit, deixeble de César Franck, que no dubtem en reproduir el que digué de les parts que avui s'executen.

"El començament mogut, exultant, del Glòria amb les seves estretes imitacions vocals que tallen interludis radiants de l'esplendor de les trompetes, ens condueix, amb vertiginosa volada, a una fuga melòdica prodigiosa: *Et in terra pax hominibus*. En ella Bach s'entrega sense reserva al seu geni de músic pur. — Una ària de sopran, *Laudamus te* serveix de transició; el preludi instrumental és a la vegada majestuós i florit. Formosa pàgina, de la qual cal remarcar la cadència conclusiva.—*Gratias agimus*, fuga a quatre parts en l'estil corrent de Bach. La trompeta hi intervé amb un esclat enlluernador—. *Domine Deus*, duo per a sopran i tenor, tra-

IV
Per mi tot és ja finit:
món, bona nit!
Per mi consol només hi hauria
si en braços de Jesús moria;
Ell és mon dolç desmai!
El meu fossar amb roses ell cobreixi
fins que amb Jesús mon cor reneixi,
fins que el seu xai
pasturi per la dolça plana;
la mort mai sia sobirana.
Vina aviat, jorn de la mort joïós.
Oh! prest colpeix, darrer momen pie-
[tós!]

V
Si mon Déu així ho disposa,
jo desitjo que el cos meu

sia ja en la tomba closa;
l'esperit tornant a Déu,
l'immortal vestit es posi
i en la pau del cel reposi.
Oh! Jesús, preneu-m'ho tot!
Sia aquest mon darrer mot!

VI
El cos, en el sepulcre
pels cucs serà menjat;
de nou tornarà pulcre,
pel Crist resuscitat;
viurà fruit gaubança,
sens dol ni desconhort
en cèlica alegrança.

Quin mal em fa la mort?

Trad. de F. PUJOL.

GRAN MISSA

EN SI MENOR

Sorprendria trobar entre les obres del mestre de Capella de l'església protestant de Sant Tomàs, de Leipzig, una "Gran missa catòlica", com l'anomena el mateix fill de Bach, Manuel, en el catàleg de les obres del seu pare que posseïa. I la sorpresa seria ben legítima si no sapiguéssim que Bach, en compondre aquesta Missa, especialment la primera part formada per Kyrie i Glòria, tractava de congraciarse la voluntat del príncep de Saxònia, el seu sobirà, l'Elector Frederic August, el qual, al seu adveniment al tron de Polònia en 1697, adoptà la religió catòlica, contrariant els sentiments del seu país, fonament protestant.

Cobejós Bach d'obtenir el títol de compositor de la Cort, sigui per a satisfer un desig de glorificació perfectament humà, o potser amb la finalitat més pràctica de millorar les seves condicions de vida no molt brillants amb els febles emoluments de mestre de Capella que disfrutava i amb els quals tenia que subvenir a les necessitats d'una família nombrosa, adreçà al seu sobirà el 27 de juliol de 1733 una petició en demanda del títol esmentat, acompanyada de la partitura de la primera part de la seva Gran Missa en si menor, formada, com ja hem dit, per Kyrie i Glòria. Esplèndit tribut al sobirà i superba demostració d'aptitud per al títol que sol·licitava.

PROGRAMA

I

CANTATA NÚM. 161: «VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

CHOR, ORQUESTRA, ORGUE, CONTRALT I TENOR

- I *De la mort dolça hora, vina* (ària de contralt, orquestra i orgue).
- II *Món, tens el goig feixuc* (recitatiu de tenor, orgue i continu).
- III *Ma fal' lera* (ària de tenor, orquestra i orgue).
- IV *Per mi tot ja és finit* (recitatiu de contralt, orquestra i orgue).
- V *Si mon Déu així ho disposa* (chor, orquestra i orgue).
- VI *El cos en el sepulcre* (chor, orquestra i orgue).

II

GRAN MISSA en si menor.

- I *Gloria in excelsis Deo* (chor, orquestra i orgue).
- II *Laudamus te* (ària de contralt, violí sol, orquestra i orgue).
- III *Gratias agimus tibi* (chor, orquestra i orgue).
- IV *Domine Deus* (duet de sopran i tenor, orquestra i orgue).
Flauta sola, Sr. Gratacòs
- V *Qui tollis* (chor, orquestra i orgue).
- VI *Qui sedes* (ària de contralt, orquestra i orgue).
Oboè d'amor, Sr. Carles
- VII *Cum sancto spiritu* (chor, orquestra i orgue).

DESCANS

- VIII *Sanctus* (chor, orquestra i orgue).
- IX *Hosanna* (chor, orquestra i orgue).
- X *Benedictus* (ària de tenor, violí sol i continu).
- XI *Hosanna* (chor, orquestra i orgue).
- XII *Agnus Dei* (ària de contralt, orquestra i orgue).
- XIII *Dona nobis pacem* (chor, orquestra i orgue).

CANTATA NÚM. 161

Aquesta Cantata, d'una bellesa corprenedora, és una de les tres que escriví a Weimar amb textos de Franck sobre la nostàlgia de la mort, tema que ha inspirat a Bach pàgines d'una emoció insuperable.

Sobre aquest caire particular del geni de Bach diu Schweitzer: "Aquest home robust i sà, que vivia voltat de l'afecció d'una gran família, aquest home que era l'energia i l'activitat personificades, que, oi més, tenia un gust pronunciat per allò francament burlesc, sentia, en el fons de la seva ànima, el desig intens, l'enyorança del repòs etern. Coneixia la nostàlgia de la mort, com jamai ésser humà la conegué. Jamai, també, aquesta nostàlgia de la mort no ha estat traduïda en música d'una manera més corprenedora. En la mort, Bach festeja l'alliberadora suprema i descriu, en admirables *berceuses* espirituals, la calma que invadeix la seva ànima a n'aquest pensament; o bé encara, la seva felicitat es tradueix en temes joiosos i exuberants, d'una alegria sobrenatural. Hom sent que la seva ànima entera canta en aquesta música i que el creient l'ha escrita en una mena d'exaltació. Així desitjada, així esperada, la mort no el sorprengué. Al moment suprem, el seu rostre degué il·luminar-se d'aquest somriure sobrenatural que hom descobreix en algunes de les seves Cantates, com la 161".

Es iniciada aquesta per una ària de contralt d'una suavitat angèlica; la *dolça hora de la mort* és demanada humilment però amb insistència inlassable, que subratllen d'un prec no menys insistent dues flautes amb ritme obstinat.

Segueix un recitatiu de tenor en el qual l'ansiosa espera de la mort és accentuada pel record de les malvestats del món, comparades amb les delícies de la llum eterna.

A continuació del recitatiu, el tenor canta una ària intensificant la vehemència de la fallera de la mort amb accents tan aviat tendres i suplicants, com dramàtics i pressosos.

En el núm. IV torna a cantar la veu de contralt en un recitatiu gairebé *arioso*, acompanyat per les flautes, l'orquestra de corda i el continu, acompanyant-se del món per a trobar el dolç desmai de la mort en braços de Jesús. La força dramàtica de l'aspiració a la mort arriba al punt àlgid en aquest magnífic recitatiu, en el qual tots els conceptes, tots els mots significatius són subratllats, són enlairats i sublimats per l'expressió musical amb una veritat punyent.

Després d'aquesta apassionada requesta per la deslliurança suprema,

apareix, com una veritable anticipació de la cèlica gaubança, una d'aquelles *berceuses* de la mort que esmenta Schweitzer. Tornen les dues flautes amb el mateix dibuix obstinat del començament, que alterna ara amb altres figuracions també insistent, però més ràpides, mentre el cor va descabdellant les estrofes de la *berceuse* d'una dolcesa imponderable, d'una expressió ultraterrena que commou fins a les llàgrimes, d'una unció i un fervor tan purs que transporten l'esperit.

I clou aquesta meravellosa Cantata el choral de consuetud, en el qual és encara intensificada l'expressió d'arrobament del cor anterior, i que fineix amb una cadència suspensiva que és una prodigiosa traducció musical de la interrogació del darrer vers. El tema d'aquest choral és un dels que Bach empra amb molta freqüència, especialment en la Passió segons Sant Mateu. Cada vegada, però, troba la manera de variar-ne l'aspecte, i aquí el presenta amb una harmonització i un agençament de les veus que és una pura meravella. La intervenció de les flautes cantant per damunt de les veus li dóna una dolça lluminositat que acaba de contribuir a l'impressió d'ensomni.

CANTATA NÚM. 161

«VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

I

De la mort dolça hora, vina;
l'esperit,
esmarrit,
vol ta mel divina.
Endolceix ma departença,
vina a mi,
sol diví,
jo t'espero sens temença,

La groga mort per mi és la roja al-
[bada;

amb ella arriben les clarícies
de glòria i celestials delícies.
Mon cor, que eixa esplendor albira,
per l'hora de la mort sospira.
Jo tinc daler
pel Crist i amb Ell fer vida,
jo tinc daler
per fer del món fugida.

II

Món, tens el goig feixuc;
ton sucre enverinat gustar no puc,
ta claredat
es malastruga,
i allí on tes roses s'han badat
hi ha espines a desdir
per l'esperit punyir.

III

Ma fallera
és del Salvador l'espera
i del Crist aprop estar.
Si el meu ésser, cendra i terra,
de la mort serà desferra,
l'esperit més brillarà
amb els àngels, com foguera.

AVIS

Atenent els precs dels nombrosos aimants de l'obra de JOAN SEBASTIÀ BACH que consideren insuficient una única audició de les obres que integren el present programa, i per tal, també, que els que avui no han pogut assistir al present concert tinguin l'avinentesa d'oirles almenys una vegada, l'ORFEÓ CATALÀ repetirà íntegrament aquesta audició el vinent divendres, dia 31 del corrent maig, a les deu de la nit.

dueix el dogma misteriós de la pluralitat de les persones en un sol Déu. Les sordines a la corda, el dibuix flotant i el murmurí eteri de la flauta, i per fi certes troballes en l'estil harmònic, donen a aquest fragment un color místic celestial. — Encadenant-se sense interrupció amb el passatge precedent, el *Qui tollis* es desenrotlla d'una manera plena de gravetat i amb to penetrat del decaïment, de la prostració del pecador. És una pàgina pregonament commovedora. — *Qui sedes ad dexteram*, ària de contralt, deliciosament acompanyada per el timbre dolç i pur de l'oboè d'amor. — El chor final del Glòria, *Cum Sancto Spiritu*, és d'una potència i d'una sonoritat inaudites. Efectes d'acords vocals tinguts, enterament nous a l'època i fins a l'estil de Bach, que fan pressentir Beethoven i la seva *Missa Solemnis*.

Després de la successió de sublimitats que són les tres primeres parts de la Missa, sembla impossible poder anar més enllà... El *Sanctus* és encara una sorpresa de novetat, un enlluernament de claror celestial. El *Sanctus* és la irradiació infinita de la llum. En llur serenitat triomfal, les tres trompetes es destaquen com diamants damunt l'onada lluminosa de les sis veus en les que predominen les veus blanques, els timbres angèlics. Aquest *Sanctus* inoblidable s'encadena amb un *Pleni sunt* d'una volada irresistible. L'*Hosanna* és un doble chor a quatre veus. Els dos chors dialoguen o s'uneixen, donant sovint vuit parts reals. És encara una creació gegantesca.

Benedictus, ària de tenor amb violí sol, d'una bellesa, d'una suavitat divines. El colós reposa dels seus chors titànics, i nosaltres posem, panteixant, amb ell; ell s'entendreu, i nosaltres ens banyem en una atmosfera d'amor ideal. Després d'això repren altra vegada l'*Hosanna* triomfal.

Agnus Dei, ària de contralt, corprenedora expressió del penedir d'una ànima ardent que ha pecat i s'humilia. Encara una pàgina admirable, d'un accent infinitament penetrant, d'una meravellosa puresa de forma. La fuga a quatre veus sobre *Dona nobis pacem*, d'arquitectura robusta i sana, clou dignament l'obra colossal".

Les trompetes a les quals repetidament alludeix el crític Camil Benoit, són un dels principals esculls per a l'execució fidel d'aquesta obra, puix es tracta d'una mena d'instruments avui caiguts en desús, que Bach escrivia en una tessitura terriblement aguda. Per a executar aquestes parts de trompetes, especialment la primera i la segona, ha estat precis construir instruments especials en to de *re*. Malgrat la facilitat que això representa, cal encara trobar professors que, ultra ésser excepcionalment dotats, vulguin assumir la responsabilitat d'executar íntegrament les partícels terrorífiques i compromeses d'aquesta obra, com ho fan els professors barcelonins. Cal que el nostre públic els ho agraeixi, com també al professor que executa la part d'oboè d'amor, instrument també avui inusitat.

Palau de la Música Catalana

Commemoració del 250^è aniversari
del naixement de

J. S. BACH
pel
ORFEÓ CATALÀ

Audició extraordinària i última de

CANTATA NÚM. 161

«VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

i de

**GLORIA, SANCTUS, BENEDICTUS
i AGNUS DEI**

de la

GRAN MISSA

EN SI MENOR

Divendres 31 de Maig de 1935

a les 10 de la nit

SOLISTES VOCALS

Sopran:

ANDREUA FORNELLS DE SAYÓS

Contralt:

CONCEPCIÓ CALLAO DE SANCHEZ PARRA

Tenor:

EMILI VENDRELL

Violí solista:

EDUARD TOLDRÀ

Organista:

VICENÇ M.^A DE GIBERT

ORQUESTRA

ORFEÓ CATALÀ

Direcció:

Mtre. LLUIS MILLET

Grans orgues de la CASA WALCKER, de Ludwigsburg,
a cura de la CASA GUARRO.

Les parts restants de la Missa, *Credo*, *Sanctus*, *Benedictus* i *Agnus Dei*, foren compostes de 1733 a 1738.

Es cert, doncs, i és ben explicable que Bach, mestre de Capella protestant, escrivís una Missa catòlica, tota vegada que la dedicava, almenys en part, a un príncep catòlic; però també és cert que, donades les immenses proporcions en les quals l'obra fou concebuda i realitzada, sobrepassa els límits de la litúrgia catòlica. No porta, com diu el Dr. Schweitzer, la marca de cap confessió i no sembla ésser escrita per a ressonar dins la nau d'una catedral, sinó que sembla formar part d'aquella mena de música que s'eleva de la natura vers la immensitat del cel.

Això no obstant, el sentiment general de l'obra és catòlic. Podrà la composició no ésser litúrgica, tant per la fragmentació del text que parteix el tot homogeni del Glòria o del Credo, per exemple, en una sèrie de peces distintes, de caràcter ben definit cadascuna d'elles, com també per les constants repeticions del mateix text que originen una extensió desmesurada i impròpia de l'ofici litúrgic. Malgrat el mancament a aquestes condicions essencials de la litúrgia, l'obra resta catòlica pel caràcter objectiu del seu conjunt, caràcter que la diferencia del subjectivisme protestant tan car a l'ànima alemanya i al qual Bach consagrà la música de les seves Passions, de les seves Cantates.

Tal com és, l'obra deu considerar-se la més vigorosa i la més grandiosa del mestre. La pregona pietat que li feia escriure a la capçalera de gairebé totes les seves partitures les tres eloqüents inicials S. D. G.: *Soli Deo Gloria*; l'esperit fonament religiós que traspuja fins de les planes d'exercicis musicals que per als seus fills escrivia i començava amb la mística invocació *In nomine Jesu*; la fe serena i robusta que sostingué la seva existència tan laboriosa, s'exhala com perfum misteriós de totes les pàgines de la Gran Missa.

El 22 de febrer de l'any 1891 fou donada a París la primera audició d'aquesta immensa obra.

Es tan just l'anàlisi descriptiu que d'ella féu en aquella època el crític i músic francès Camil Benoit, deixeble de César Franck, que no dubtem en reproduir el que digué de les parts que avui s'executen.

"El començament mogut, exultant, del Glòria amb les seves estretes imitacions vocals que tallen interludis radiants de l'esplendor de les trompetes, ens condueix, amb vertiginosa volada, a una fuga melòdica prodigiosa: *Et in terra pax hominibus*. En ella Bach s'entrega sense reserva al seu geni de músic pur. — Una ària de sopran, *Laudamus te*, serveix de transició; el preludi instrumental és a la vegada majestuós i florit. Formosa pàgina, de la qual cal remarcar la cadència conclusiva.—*Gratias agimus*, fuga a quatre parts en l'estil corrent de Bach. La trompeta hi intervé amb un esclat enlluernador—. *Domine Deus*, duo per a sopran i tenor, tra-

IV
Per mi tot és ja finit:
món, bona nit!
Per mi consol només hi hauria
si en braços de Jesús moria;
Ell és mon dolç desmai!
El meu fossar amb roses ell cobreixi
fins que amb Jesús mon cor reneixi,
fins que el seu xai
pasturi per la dolça plana;
la mort mai sia sobirana.
Vina aviat, jorn de la mort joïós.
Oh! prest colpeix, darrer moment pie-
[tós!]

V
Si mon Déu així ho disposa,
jo desitjo que el cos meu

sia ja en la tomba closa;
l'esperit tornant a Déu,
l'immortal vestit es posi
i en la pau del cel reposi.
Oh! Jesús, preneu-m'ho tot!
Sia aquest mon darrer mot!

VI
El cos, en el sepulcre
pels cucs serà menjat;
de nou tornarà pulcre,
pel Crist resuscitat;
viurà fruit gaubança,
sens dol ni desconhort
en cèlica alegrança.
Quin mal em fa la mort?

Trad. de F. PUJOL.

GRAN MISSA

EN SI MENOR

Sorprendria trobar entre les obres del mestre de Capella de l'església protestant de Sant Tomàs, de Leipzig, una "Gran missa catòlica", com l'anomena el mateix fill de Bach, Manuel, en el catàleg de les obres del seu pare que posseïa. I la sorpresa seria ben legítima si no sapiguéssim que Bach, en compondre aquesta Missa, especialment la primera part formada per Kyrie i Glòria, tractava de congraciarse la voluntat del príncep de Saxònia, el seu sobirà l'Elector Frederic August, el qual, al seu adveniment al tron de Polònia en 1697, adoptà la religió catòlica, contrariant els sentiments del seu país, fonament protestant.

Cobejós Bach d'obtenir el títol de compositor de la Cort, sigui per a satisfer un desig de glorificació perfectament humà, o potser amb la finalitat més pràctica de millorar les seves condicions de vida no molt brillants amb els febles emoluments de mestre de Capella que disfrutava i amb els quals tenia que subvenir a les necessitats d'una família nombrosa, adreçà al seu sobirà el 27 de juliol de 1733 una petició en demanda del títol esmentat, acompanyada de la partitura de la primera part de la seva Gran Missa en si menor, formada, com ja hem dit, per Kyrie i Glòria. Esplèndit tribut al sobirà i superba demostració d'aptitud per al títol que sollicitava.

PROGRAMA

I

CANTATA NÚM. 161: «VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

CHOR, ORQUESTRA, ORGUE, CONTRALT I TENOR

- I *De la mort dolça hora, vina* (ària de contralt, orquestra i orgue).
- II *Món, tens el goig feixuc* (recitatiu de tenor, orgue i continu).
- III *Ma fal' lera* (ària de tenor, orquestra i orgue).
- IV *Per mi tot ja és finit* (recitatiu de contralt, orquestra i orgue).
- V *Si mon Déu així ho disposa* (chor, dues flautes, orquestra i orgue).
- VI *El cos en el sepulcre* (chor, orquestra i orgue).

II

GRAN MISSA en si menor.

- I *Gloria in excelsis Deo* (chor, orquestra i orgue).
- II *Laudamus te* (ària de contralt, violí sol, orquestra i orgue).
- III *Gratias agimus tibi* (chor, orquestra i orgue).
- IV *Domine Deus* (duet de sopran i tenor, orquestra i orgue).
Flauta sola, Sr. Gratacòs
- V *Qui tollis* (chor, orquestra i orgue).
- VI *Qui sedes* (ària de contralt, orquestra i orgue).
Oboè d'amor, Sr. Carles
- VII *Cum sancto spiritu* (chor, orquestra i orgue).

DESCANS

- VIII *Sanctus* (chor, orquestra i orgue).
- IX *Hosanna* (chor, orquestra i orgue).
- X *Benedictus* (ària de tenor, violí sol i continu).
- XI *Hosanna* (chor, orquestra i orgue).
- XII *Agnus Dei* (ària de contralt, orquestra i orgue).
- XIII *Dona nobis pacem* (chor, orquestra i orgue).

CANTATA NÚM. 161

Aquesta Cantata, d'una bellesa corprenedora, és una de les tres que escriví a Weimar amb textos de Franck sobre la nostàlgia de la mort, tema que ha inspirat a Bach pàgines d'una emoció insuperable.

Sobre aquest caire particular del geni de Bach diu Schweitzer: "Aquest home robust i sà, que vivia voltat de l'afecció d'una gran família, aquest home que era l'energia i l'activitat personificades, que, oi més, tenia un gust pronunciat per allò francament burlesc, sentia, en el fons de la seva ànima, el desig intens, l'enyorança del repòs etern. Coneixia la nostàlgia de la mort, com jamai ésser humà la conegué. Jamai, també, aquesta nostàlgia de la mort no ha estat traduïda en música d'una manera més corprenedora. En la mort, Bach festeja l'alliberadora suprema i descriu, en admirables *berceuses* espirituals, la calma que invadeix la seva ànima a n'aquest pensament; o bé encara, la seva felicitat es tradueix en temes joiosos i exuberants, d'una alegria sobrenatural. Hom sent que la seva ànima entera canta en aquesta música i que el creient l'ha escrita en una mena d'exaltació. Així desitjada, així esperada, la mort no el sorprengué. Al moment suprem, el seu rostre degué il·luminar-se d'aquest somriure sobrenatural que hom descobreix en algunes de les seves Cantates, com la 161".

Es iniciada aquesta per una ària de contralt d'una suavitat angèlica; la *dolça hora de la mort* és demanada humilment però amb insistència inlassable, que subratllen d'un prec no menys insistent dues flautes amb ritme obstinat.

Segueix un recitatiu de tenor en el qual l'ansiosa espera de la mort és accentuada pel record de les malvestats del món, comparades amb les delícies de la llum eterna.

A continuació del recitatiu, el tenor canta una ària intensificant la vehemència de la fallera de la mort amb accents tan aviat tendres i supplicants, com dramàtics i pressosos.

En el núm. IV torna a cantar la veu de contralt en un recitatiu gairebé *arioso*, acompanyat per les flautes, l'orquestra de corda i el continu, acomiadant-se del món per a trobar el dolç desmai de la mort en braços de Jesús. La força dramàtica de l'aspiració a la mort arriba al punt àlgid en aquest magnífic recitatiu, en el qual tots els conceptes, tots els mots significatius són subratllats, són enlairats i sublimats per l'expressió musical amb una veritat punyent.

Després d'aquesta apassionada requesta per la deslliurança suprema,

apareix, com una veritable anticipació de la cèlica gaubança, una d'aquelles *berceuses* de la mort que esmenta Schweitzer. Tornen les dues flautes amb el mateix dibuix obstinat del començament, que alterna ara amb altres figuracions també insistent, però més ràpides, mentre el cor va descabdellant les estrofes de la *berceuse* d'una dolcesa imponderable, d'una expressió ultraterrena que commou fins a les llàgrimes, d'una unció i un fervor tan purs que transporten l'esperit.

I clou aquesta meravellosa Cantata el choral de consuetud, en el qual és encara intensificada l'expressió d'arrobament del cor anterior, i que fineix amb una cadència suspensiva que és una prodigiosa traducció musical de la interrogació del darrer vers. El tema d'aquest choral és un dels que Bach empra amb molta freqüència, especialment en la Passió segons Sant Mateu. Cada vegada, però, troba la manera de variar-ne l'aspecte, i aquí el presenta amb una harmonització i un agençament de les veus que és una pura meravella. La intervenció de les flautes cantant per damunt de les veus li dóna una dolça lluminositat que acaba de contribuir a l'impressió d'ensomni.

CANTATA NÚM. 161

«VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

I

De la mort dolça hora, vina;
l'esperit,
esmarrit,
vol ta mel divina.
Endolceix ma departença,
vina a mi,
sol diví,
jo t'espero sens temença,

II

Món, tens el goig feixuc;
ton sucre enverinat gustar no puc,
ta claredat
es malastruga,
i allí on tes roses s'han badat
hi ha espines a desdir
per l'esperit punyir.

La groga mort per mi és la roja al-
[bada;

amb ella arriben les clarícies
de glòria i celestials delícies.
Mon cor, que eixa esplendor albira,
per l'hora de la mort sospira.
Jo tinc daler
pel Crist i amb Ell fer vida,
jo tinc daler
per fer del món fugida.

III

Ma fallera
és del Salvador l'espera
i del Crist aprop estar.
Si el meu ésser, cendra i terra,
de la mort serà desferra,
l'esperit més brillarà
amb els àngels, com foguera.

dueix el dogma misteriós de la pluralitat de les persones en un sol Déu. Les sordines a la corda, el dibuix flotant i el murmurí eteri de la flauta, i per fi certes troballes en l'estil harmònic, donen a aquest fragment un color místic celestial. — Encadenant-se sense interrupció amb el passatge precedent, el *Qui tollis* es desenrotlla d'una manera plena de gravetat i amb to penetrat del decaïment, de la prostració del pecador. Es una pàgina pregonament commovedora. — *Qui sedes ad dexteram*, ària de contralt, deliciosament acompanyada per el timbre dolç i pur de l'oboè d'amor. — El chor final del Glòria, *Cum Sancto Spiritu*, és d'una potència i d'una sonoritat inaudites. Efectes d'acords vocals tinguts, enterament nous a l'època i fins a l'estil de Bach, que fan pressentir Beethoven i la seva *Missa Solemnis*.

Després de la successió de sublimitats que són les tres primeres parts de la Missa, sembla impossible poder anar més enllà... El *Sanctus* és encara una sorpresa de novetat, un enlluernament de claror celestial. El *Sanctus* és la irradiació infinita de la llum. En llur serenitat triomfal, les tres trompetes es destaquen com diamants damunt l'onada lluminosa de les sis veus en les que predominen les veus blanques, els timbres angèlics. Aquest *Sanctus* inoblidable s'encadena amb un *Pleni sunt* d'una volada irresistible. L'*Hosanna* és un doble chor a quatre veus. Els dos chors dialoguen o s'uneixen, donant sovint vuit parts reals. Es encara una creació gegantesca.

Benedictus, ària de tenor amb violí sol, d'una bellesa, d'una suavitat divines. El colós reposa dels seus chors titànics, i nosaltres reposem, pan-teixant, amb ell; ell s'entendreix, i nosaltres ens banyem en una atmosfera d'amor ideal. Després d'això repren altra vegada l'*Hosanna* triomfal.

Agnus Dei, ària de contralt, corprenedora expressió del penedir d'una ànima ardent que ha pecat i s'humilia. Encara una pàgina admirable, d'un accent infinitament penetrant, d'una meravellosa puresa de forma. La fuga a quatre veus sobre *Dona nobis pacem*, d'arquitectura robusta i sana, clou dignament l'obra colossal".

Les trompetes a les quals repetidament alludeix el crític Camil Benoit, són un dels principals esculls per a l'execució fidel d'aquesta obra, puix es tracta d'una mena d'instruments avui caiguts en desús, que Bach escrivia en una tessitura terriblement aguda. Per a executar aquestes parts de trompetes, especialment la primera i la segona, ha estat precis construir instruments especials en to de *re*. Malgrat la facilitat que això representa, cal encara trobar professors que, ultra ésser excepcionalment dotats, vulguin assumir la responsabilitat d'executar íntegrament les partícels terrorífiques i compromeses d'aquesta obra, com ho fan els professors barcelonins. Cal que el nostre públic els ho agraeixi, com també al professor que executa la part d'oboè d'amor, instrument també avui inusitat.

Palau de la Música Catalana

Commemoració del 250e aniversari
del naixement de

J. S. BACH
pel
ORFEÓ CATALÀ

Audició extraordinària i última de

CANTATA NÚM. 161

«VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

i de

**GLORIA, SANCTUS, BENEDICTUS
i AGNUS DEI**

de la

GRAN MISSA

EN SI MENOR

Divendres 31 de Maig de 1935

a les 10 de la nit

SOLISTES VOCALS

Sopran:

ANDREUA FORNELLS DE SAYÓS

Contralt:

CONCEPCIÓ CALLAO DE SANCHEZ PARRA

Tenor:

EMILI VENDRELL

Violí solista:

EDUARD TOLDRÀ

Organista:

VICENÇ M.^A DE GIBERT

ORQUESTRA

ORFEÓ CATALÀ

Direcció:

Mtre. LLUIS MILLET

Grans orgues de la CASA WALCKER, de Ludwigsburg,
a cura de la CASA GUARRO.

Les parts restants de la Missa, *Credo, Sanctus, Benedictus i Agnus Dei*, foren compostes de 1733 a 1738.

Es cert, doncs, i és ben explicable que Bach, mestre de Capella protestant, escrivís una Missa catòlica, tota vegada que la dedicava, almenys en part, a un príncep catòlic; però també és cert que, donades les immenses proporcions en les quals l'obra fou concebuda i realitzada, sobrepassa els límits de la litúrgia catòlica. No porta, com diu el Dr. Schweitzer, la marca de cap confessió i no sembla ésser escrita per a ressonar dins la nau d'una catedral, sinó que sembla formar part d'aquella mena de música que s'eleva de la natura vers la immensitat del cel.

Això no obstant, el sentiment general de l'obra és catòlic. Podrà la composició no ésser litúrgica, tant per la fragmentació del text que parteix el tot homogeni del Glòria o del Credo, per exemple, en una sèrie de peces distintes, de caràcter ben definit cadascuna d'elles, com també per les constants repeticions del mateix text que originen una extensió desmesurada i impròpia de l'ofici litúrgic. Malgrat el manament a aquestes condicions essencials de la litúrgia, l'obra resta catòlica pel caràcter objectiu, del seu conjunt, caràcter que la diferencia del subjectivisme protestant tan car a l'ànima alemanya i al qual Bach consagrà la música de les seves Passions, de les seves Cantates.

Tal com és, l'obra deu considerar-se la més vigorosa i la més grandiosa del mestre. La pregonia pietat que li feia escriure a la capçalera de gairebé totes les seves partitures les tres eloqüents inicials S. D. G.: *Soli Deo Gloria*; l'esperit fonament religiós que traspua fins de les planes d'exercicis musicals que per als seus fills escrivia i començava amb la mística invocació *In nomine Jesu*; la fe serena i robusta que sostingué la seva existència tan laboriosa, s'exhala com perfum misteriós de totes les pàgines de la Gran Missa.

El 22 de febrer de l'any 1891 fou donada a París la primera audició d'aquesta immensa obra.

Es tan just l'anàlisi descriptiu que d'ella féu en aquella època el crític i músic francès Camil Benoit, deixeble de César Franck, que no dubtem en reproduir el que digué de les parts que avui s'executen.

"El començament mogut, exultant, del Glòria amb les seves estretes imitacions vocals que tallen interludis radiants de l'esplendor de les trompetes, ens condueix, amb vertiginosa volada, a una fuga melòdica prodigiosa: *Et in terra pax hominibus*. En ella Bach s'entrega sense reserva al seu geni de músic pur. — Una ària de sopran, *Laudamus te*, serveix de transició; el preludi instrumental és a la vegada majestuós i florit. Formosa pàgina, de la qual cal remarcar la cadència conclusiva.—*Gratias agimus*, fuga a quatre parts en l'estil corrent de Bach. La trompeta hi intervé amb un esclat enlluernador.— *Domine Deus*, duo per a sopran i tenor, tra-

IV
Per mi tot és ja finit:
món, bona nit!
Per mi consol només hi hauria
si en braços de Jesús moria;
Ell és mon dolç desmai!
El meu fossar amb roses ell cobreixi
fins que amb Jesús mon cor reneixi,
fins que el seu xai
pasturi per la dolça plana;
la mort mai sia sobirana.
Vina aviat, jorn de la mort joïós.
Oh! prest colpeix, darrer moment pie-
[tós!

V
Si mon Déu així ho disposa,
jo desitjo que el cos meu

sia ja en la tomba closa;
l'esperit tornant a Déu,
l'immortal vestit es posi
i en la pau del cel reposi.
Oh! Jesús, preneu-m'ho tot!
Sia aquest mon darrer mot!

VI
El cos, en el sepulcre
pels cucs serà menjat;
de nou tornarà pulcre,
pel Crist resuscitat;
viurà fruit gaubança,
sens dol ni desconhort
en cèlica alegrança.

Quin mal em fa la mort?

Trad. de F. PUJOL

GRAN MISSA

EN SI MENOR

Sorprendria trobar entre les obres del mestre de Capella de l'església protestant de Sant Tomàs, de Leipzig, una "Gran missa catòlica", com l'anomena el mateix fill de Bach, Manuel, en el catàleg de les obres del seu pare que posseïa. I la sorpresa seria ben legítima si no sapiguéssim que Bach, en compondre aquesta Missa, especialment la primera part formada per Kyrie i Glòria, tractava de congraciarse la voluntat del príncep de Saxònia, el seu sobirà l'Elector Frederic August, el qual, al seu adveniment al tron de Polònia en 1697, adoptà la religió catòlica, contrariant els sentiments del seu país, fonament protestant.

Cobejós Bach d'obtenir el títol de compositor de la Cort, sigui per a satisfer un desig de glorificació perfectament humà, o potser amb la finalitat més pràctica de millorar les seves condicions de vida no molt brillants amb els febles emoluments de mestre de Capella que disfrutava i amb els quals tenia que subvenir a les necessitats d'una família nombrosa, adreçà al seu sobirà el 27 de juliol de 1733 una petició en demanda del títol esmentat, acompanyada de la partitura de la primera part de la seva Gran Missa en si menor, formada, com ja hem dit, per Kyrie i Glòria. Esplèndit tribut al sobirà i superba demostració d'aptitud per al títol que sol·licitava.

PROGRAMA

I

CANTATA NÚM. 161: «VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

CHOR, ORQUESTRA, ORGUE, CONTRALT I TENOR

- I *De la mort dolça hora, vina* (ària de contralt, orquestra i orgue).
- II *Món, tens el goig feixuc* (recitatiu de tenor, orgue i continu).
- III *Ma fal' lera* (ària de tenor, orquestra i orgue).
- IV *Per mi tot ja és finit* (recitatiu de contralt, orquestra i orgue).
- V *Si mon Déu així ho disposa* (chor, dues flautes, orquestra i orgue).
- VI *El cos en el sepulcre* (chor, orquestra i orgue).

II

GRAN MISSA en si menor.

- I *Gloria in excelsis Deo* (chor, orquestra i orgue).
- II *Laudamus te* (ària de contralt, violí sol, orquestra i orgue).
- III *Gratias agimus tibi* (chor, orquestra i orgue).
- IV *Domine Deus* (duet de sopran i tenor, orquestra i orgue).
Flauta sola, Sr. Gratacòs
- V *Qui tollis* (chor, orquestra i orgue).
- VI *Qui sedes* (ària de contralt, orquestra i orgue).
Oboè d'amor, Sr. Carles
- VII *Cum sancto spiritu* (chor, orquestra i orgue).

DESCANS

- VIII *Sanctus* (chor, orquestra i orgue).
- IX *Hosanna* (chor, orquestra i orgue).
- X *Benedictus* (ària de tenor, violí sol i continu).
- XI *Hosanna* (chor, orquestra i orgue).
- XII *Agnus Dei* (ària de contralt, orquestra i orgue).
- XIII *Dona nobis pacem* (chor, orquestra i orgue).

CANTATA NÚM. 161

Aquesta Cantata, d'una bellesa corprenedora, és una de les tres que escriví a Weimar amb textos de Franck sobre la nostàlgia de la mort, tema que ha inspirat a Bach pàgines d'una emoció insuperable.

Sobre aquest caire particular del geni de Bach diu Schweitzer: "Aquest home robust i sà, que vivia voltat de l'afecció d'una gran família, aquest home que era l'energia i l'activitat personificades, que, oi més, tenia un gust pronunciat per allò francament burlesc, sentia, en el fons de la seva ànima, el desig intens, l'enyorança del repòs etern. Coneixia la nostàlgia de la mort, com jamai ésser humà la conegué. Jamai, també, aquesta nostàlgia de la mort no ha estat traduïda en música d'una manera més corprenedora. En la mort, Bach festeja l'alliberadora suprema i descriu, en admirables *berceuses* espirituals, la calma que invadeix la seva ànima a n'aquest pensament; o bé encara, la seva felicitat es tradueix en temes joiosos i exuberants, d'una alegria sobrenatural. Hom sent que la seva ànima entera canta en aquesta música i que el creient l'ha escrita en una mena d'exaltació. Així desitjada, així esperada, la mort no el sorprengué. Al moment suprem, el seu rostre degué il·luminar-se d'aquest somriure sobrenatural que hom descobreix en algunes de les seves Cantates, com la 161".

Es iniciada aquesta per una ària de contralt d'una suavitat angèlica; la *dolça hora de la mort* és demanada humilment però amb insistència inlassable, que subratllen d'un prec no menys insistent dues flautes amb ritme obstinat.

Segueix un recitatiu de tenor en el qual l'ansiosa espera de la mort és accentuada pel record de les malvestats del món, comparades amb les delícies de la llum eterna.

A continuació del recitatiu, el tenor canta una ària intensificant la vehemència de la fallera de la mort amb accents tan aviat tendres i suplicants, com dramàtics i pressosos.

En el núm. IV torna a cantar la veu de contralt en un recitatiu gairebé *arioso*, acompanyat per les flautes, l'orquestra de corda i el continu, acomiadant-se del món per a trobar el dolç desmai de la mort en braços de Jesús. La força dramàtica de l'aspiració a la mort arriba al punt àlgid en aquest magnífic recitatiu, en el qual tots els conceptes, tots els mots significatius són subratllats, són enlairats i sublimats per l'expressió musical amb una veritat punyent.

Després d'aquesta apassionada requesta per la deslliurança suprema,

apareix, com una veritable anticipació de la cèlica gaubança, una d'aquelles *berceuses* de la mort que esmenta Schweitzer. Tornen les dues flautes amb el mateix dibuix obstinat del començament, que alterna ara amb altres figuracions també insistent, però més ràpides, mentre el cor va descabdellant les estrofes de la *berceuse* d'una dolcesa imponderable, d'una expressió ultraterrena que commou fins a les llàgrimes, d'una unció i un fervor tan purs que transporten l'esperit.

I clou aquesta meravellosa Cantata el choral de consuetud, en el qual és encara intensificada l'expressió d'arrobament del cor anterior, i que fineix amb una cadència suspensiva que és una prodigiosa traducció musical de la interrogació del darrer vers. El tema d'aquest choral és un dels que Bach emprà amb molta freqüència, especialment en la Passió segons Sant Mateu. Cada vegada, però, troba la manera de variar-ne l'aspecte, i aquí el presenta amb una harmonització i un agençament de les veus que és una pura meravella. La intervenció de les flautes cantant per damunt de les veus li dóna una dolça lluminositat que acaba de contribuir a l'impressió d'ensomni.

CANTATA NÚM. 161

«VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

I

De la mort dolça hora, vina;
l'esperit,
esmarrit,
vol ta mel divina.
Endolceix ma departença,
vina a mi,
sol diví,
jo t'espero sens temença,

La groga mort per mi és la roja al-
[bada;

amb ella arriben les clarícies
de glòria i celestials delícies.
Mon cor, que eixa esplendor albira,
per l'hora de la mort sospira.
Jo tinc daler
pel Crist i amb Ell fer vida,
jo tinc daler
per fer del món fugida.

II

Món, tens el goig feixuc;
ton sucre enverinat gustar no puc,
ta claredat
es malastruga,
i allí on tes roses s'han badat
hi ha espines a desdir
per l'esperit punyir.

III

Ma fallera
és del Salvador l'espera
i del Crist aprop estar.
Si el meu ésser, cendra i terra,
de la mort serà desferra,
l'esperit més brillarà
amb els àngels, com foguera.

PREUS

LOCALITATS	Pel Públic	Pels socis de l'Orfeó Català
	Pessetes	Pessetes
Sense entrades		
Llotges pati i amfiteatre	60	50
Amb entrades		
Sillons pati i amfiteatre	12	10
Circulars pati	10	8
Graderies pati	9	7'50
Setis numerats, I rengle	9	7'50
Setis numerats, II a V rengle . . .	8	7
ENTRADA GENERAL	3'50	3'50

DESPATX DE LOCALITATS

En el Magatzem de música UNIO MUSICAL CASA WERNER Passeig de Gràcia, 54 (Xamfrà Aragó) de 4 a 7 de la tarda (Tel. 13912)

Per a obtenir la rebaixa atorgada als Srs. Socis protectors de l'ORFEO CATALA precisa adquirir les localitats abans del dia del concert

El dia del concert despatx de localitats i entrades a la taquilla del Palau

BORRÀS-BARCELONA

COMMEMORACIÓ

DEL 250e ANIVERSARI
DEL NAIXEMENT DE

J. S. BACH

pel

ORFEO CATALÀ

ORQUESTRA, GRANS ORGUES,
SOLISTES VOCALS I INSTRUMENTALS

sota la direcció del

MTRE. LLUÍS MILLET

Palau de la Música Catalana

Dissabte 25 Maig 1935, a les 10 nit

SOLISTES VOCALS

SOPRAN:

ANDREUA FORNELLS DE SAYÓS

CONTRALT:

CONCEPCIÓ CALLAO DE SÁNCHEZ PARRA

TENOR:

EMILI VENDRELL

VIOLÍ SOLISTA:

EDUARD TOLDRÀ

ORGANISTA:

VICENÇ M.^A DE GIBERT

AUDICIÓ de la

CANTATA NÚM. 161

i del

GLORIA,

SANCTUS,

BENEDICTUS,

AGNUS DEI de la

GRAN MISSA

en SI MENOR

PREUS

LOCALITATS	Pel Públic	Pels socis de l'Orfeó Català
<i>Sense entrades</i>	<i>Pessetes</i>	<i>Pessetes</i>
Lloiges pati i amfiteatre	60	50
<i>Amb entrades</i>		
Sillons pati amfiteatre	12	10
Circulars pati	10	8
Graderies pati	9	7'50
Setis numerats, I rengle	9	7'50
Setis numerats, II a V rengle	8	7
ENTRADA GENERAL	3'50	3'50

DESPATX DE LOCALITATS

En el magatzem de música «UNIO MUSICAL CASA WERNER» Passeig de Gràcia, 54 (Xamfrà Aragó) de 4 a 7 de la tarda (Tel. 13912)

Per a obtenir la rebaixa atorgada als Srs. Socis protectors de l'ORFEÓ CATALÀ precisa adquirir les localitats abans del dia del concert

El dia del concert despatx de localitats i entrades a la taquilla del Palau

Palau de la Música Catalana

Commemoració del 250^e aniversari
del naixement de

J. S. BACH
pel
ORFEÓ CATALÀ

Audició de

CANTATA NÚM. 161

«VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

i de

GLORIA, SANCTUS, BENEDICTUS
i AGNUS DEI

de la

GRAN MISSA

EN SI MENOR

Dissabte 25 de Maig de 1935

a les 10 de la nit

SOLISTES VOCALS

Sopran:

ANDREUA FORNELLS DE SAYÓS

Contralt:

CONCEPCIÓ CALLAO DE SANCHEZ PARRA

Tenor:

EMILI VENDRELL

Violí solista:

EDUARD TOLDRÀ

Organista:

VICENÇ M.^A DE GIBERT

ORQUESTRA

ORFEÓ CATALÀ

Direcció:

Mtre. LLUIS MILLET

PROGRAMA

I

CANTATA NÚM. 161: «VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

CHOR, ORQUESTRA, ORGUE, CONTRALT I TENOR

- I *De la mort dolça hora, vina* (ària de contralt, orquestra i orgue).
- II *Món, tens el goig feixuc* (recitatiu de tenor, orgue i continu).
- III *Ma fal'lera* (ària de tenor, orquestra i orgue).
- IV *Per mi tot ja és finit* (recitatiu de contralt, orquestra i orgue).
- V *Si mon Déu així ho disposa* (chor, orquestra i orgue).
- VI *El cos en el sepulcre* (chor, orquestra i orgue).

II

GRAN MISSA en *si* menor.

- I *Gloria in excelsis Deo* (chor, orquestra i orgue).
- II *Laudamus te* (ària de contralt, violí sol, orquestra i orgue).
- III *Gratias agimus tibi* (chor, orquestra i orgue).
- IV *Domine Deus* (duet de sopran i tenor, orquestra i orgue).
Flauta sola, Sr. Gratacòs
- V *Qui tollis* (chor, orquestra i orgue).
- VI *Qui sedes* (ària de contralt, orquestra i orgue).
Oboè d'amor, Sr. Carles
- VII *Cum sancto spiritu* (chor, orquestra i orgue).

DESCANS

- VIII *Sanctus* (chor, orquestra i orgue).
- IX *Hosanna* (chor, orquestra i orgue).
- X *Benedictus* (ària de tenor, violí sol i continu).
- XI *Hosanna* (chor, orquestra i orgue).
- XII *Agnus Dei* (ària de contralt, orquestra i orgue).
- XIII *Dona nobis pacem* (chor, orquestra i orgue).

PREUS

LOCALITATS	Pel Públic	Pels socis de l'Orfeó Català
	<i>Pessetes</i>	<i>Pessetes</i>
<i>Sense entrades</i>		
Lloiges pati i amfiteatre	60	50
<i>Amb entrades</i>		
Sillons pati i amfiteatre	12	10
Circulars pati	10	8
Graderies pati	9	7'50
Setis numerats, I rengle	9	7'50
Setis numerats, II a V rengle	8	7
ENTRADA GENERAL	3'50	3'50

DESPATX DE LOCALITATS

En el magatzem de música «UNIO MUSICAL CASA WERNER» Passeig de Gràcia, 54 (Xamfrà Aragó) de 4 a 7 de la tarda (Tel. 13912)

Per a obtenir la rebaixa atorgada als Srs. Socis protectors de l'ORFEÓ CATALÀ precisa adquirir les localitats abans del dia del concert

El dia del concert despatx de localitats i entrades a la taquilla del Palau

Palau de la Música Catalana

Commemoració del 250^e aniversari
del naixement de

J. S. BACH
pel
ORFEÓ CATALÀ

Audició de

CANTATA NÚM. 161

«VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

i de

GLORIA, SANCTUS, BENEDICTUS
i AGNUS DEI

de la

GRAN MISSA

EN SI MENOR

Dissabte 25 de Maig de 1935

a les 10 de la nit

SOLISTES VOCALS

Sopran:

ANDREUA FORNELLS DE SAYÓS

Contralt:

CONCEPCIÓ CALLAO DE SANCHEZ PARRA

Tenor:

EMILI VENDRELL

Violí solista:

EDUARD TOLDRÀ

Organista:

VICENÇ M.^A DE GIBERT

ORQUESTRA

ORFEÓ CATALÀ

Direcció:

Mtre. LLUIS MILLET

PROGRAMA

I

CANTATA NÚM. 161: «VINA, DOLÇA HORA DE LA MORT»

CHOR, ORQUESTRA, ORGUE, CONTRALT I TENOR

- I *De la mort dolça hora, vina* (ària de contralt, orquestra i orgue).
- II *Món, tens el goig feixuc* (recitatiu de tenor, orgue i continu).
- III *Ma fal' lera* (ària de tenor, orquestra i orgue).
- IV *Per mi tot ja és finit* (recitatiu de contralt, orquestra i orgue).
- V *Si mon Déu així ho disposa* (chor, orquestra i orgue).
- VI *El cos en el sepulcre* (chor, orquestra i orgue).

II

GRAN MISSA en *si* menor.

- I *Gloria in excelsis Deo* (chor, orquestra i orgue).
- II *Laudamus te* (ària de contralt, violí sol, orquestra i orgue).
- III *Gratias agimus tibi* (chor, orquestra i orgue).
- IV *Domine Deus* (duet de sopran i tenor, orquestra i orgue).
Flauta sola, Sr. Gratacòs
- V *Qui tollis* (chor, orquestra i orgue).
- VI *Qui sedes* (ària de contralt, orquestra i orgue).
Oboè d'amor, Sr. Carles
- VII *Cum sancto spiritu* (chor, orquestra i orgue).

DESCANS

- VIII *Sanctus* (chor, orquestra i orgue).
- IX *Hosanna* (chor, orquestra i orgue).
- X *Benedictus* (ària de tenor, violí sol i continu).
- XI *Hosanna* (chor, orquestra i orgue).
- XII *Agnus Dei* (ària de contralt, orquestra i orgue).
- XIII *Dona nobis pacem* (chor, orquestra i orgue).

Palau de la Música Catalana

Dissabte 25 de maig de 1935, a les 10 de la nit

Commemoració
del 250^é aniversari del naixement de

J. S. BACH

CANTATA NÚM. 161,
«Vina, dolça hora de la mort»

Chor, orquestra, orgue, contralt i tenor.

GRAN MISSA

en si menor

GLORIA. - SANCTUS. - BENEDICTUS. - AGNUS DEI

*Chor, orquestra, orgue, solistes instrumentals, sopran,
contralt i tenor.*

ORFEÓ CATALÀ

sota la direcció del

MTRE. LLUIS MILLET

PREUS

LOCALITATS	Pel Públic	Pels socis de l'Orfeó Català
	<i>Pessetes</i>	<i>Pessetes</i>
<i>Sense entrades</i>		
Lloïges pati i amfiteatre	30	25
<i>Amb entrades</i>		
Sillons pati i amfiteatre	6	5
Circulars pati	5	4
Graderies pati	4	3'50
Setis numerats, I rengle	4	3'50
Setis numerats, II a V rengle	3	2'50
ENTRADA GENERAL	1'50	1'50

DESPATX DE LOCALITATS

En el magatzem de música «UNIO MUSICAL CASA WERNER» Passeig de Gràcia, 54 (Xamfrà Aragó) de 4 a 7 de la tarda (Tel. 13912)

Per a obtenir la rebaixa atorgada als Srs. Socis protectors de l'ORFEÓ CATALÀ precisa adquirir les localitats abans del dia del concert

El dia del concert despatx de localitats i entrades a la taquilla del Palau

Palau de la Música Catalana

CONCERT

per

L'ORFEÓ CATALÀ

amb la cooperació de la

Cobla Barcelona

sota la direcció del

MESTRE MILLET

DIA DE CAP D'ANY

Dimarts 1er de Gener del 1935

a les cinc de la tarda

PROGRAMA

ORFEÓ CATALÀ

El cant de la senyera MILLET
Au, campaner, prou mandrejar PUJOL
Espines MONTSERRAT CRESPO

Sopran sol, Srta. Salvadó. Chor de noies

Quin fred! PÉREZ MOYA
Cançó de l'amor primera MARIMON
Balada. Sardana »

Tenor sol, Sr. Torra

Nit sens repós ROBERTON
Jo estimo l'amor HOLST
El cant del ferrer »
Cançó dels pastors. Poemet nadalenc PÉREZ MOYA

Solistes: Sra. Fornells, Srtes. Salvadó, Roca i Palet, i Sr. Torra

II

COBLA BARCELONA

SARDANES

Bon any! (Estrena) PÉREZ MOYA
Els tres tambors (Estrena) COMELLA
Ofrena JOAQUIM SERRA
A En Pau Casals GARRETA
Joan, Manel i Maria (Estrena) TOLDRA
La ballada dels pastors (Estrena) PUJOL

ORFEÓ CATALÀ I COBLA BARCELONA

Quatre cançons populars catalanes. PUJOL

- a) *La porqueirola*
- b) *Els tres segadors*
- c) *Aquestes muntanyes*
- d) *La ploma de perdiu*

Marinada. Sardana PÉREZ MOYA

canviant-lo amb un clavell
florit a la matinada;
arranca el clau de ses mans,
i dos clavellets hi encasta.
Posant-los-hi d'un a un
els clavellets olbrava,
olorant els clavellets
sobre la Creu es desmaia.
El seu pare és fora al camp,

la seva mare és a l'aigua.
Qui vindrà a dar-li socors
si està soleta a la cambra?
No hi està soleta, no,
que hi és l'Amor que tant aima;
com sos claus ja són clavells,
el bon Jesús s'en desclava
i abaixant-se de la Creu
ja li'n dona una abraçada.

J. VERDAGUER.

DIVENDRES SANT

(Poesia de VERDAGUER i text litúrgic)

Popule meus, quid feci tibi? aut in quo contristavi te? responde mihi.
v. Quia eduxi te de terra Ægypti; parasti crucem Salvatori tuo.

Agios o Theos. Sanctus Deus
Agios ischyros. Sanctus fortis.
Agios athánatos eleison imas.
Sanctus immortalis, miserere nobis.

Lo bon Jesuset
se'n puja a la vinya:
doncs, què'n portarà?
doncs, què'n portaria?
Ne porta un raïm
que sua sang viva.

Ego dedi tibi sceptrum regale et tu dedisti capiti meo spineam coronam.
Popule meus, quid feci tibi? aut in quo contristavi te? responde mihi.

Agios o Theos. Sanctus Deus
Agios ischyros. Sanctus fortis.
Agios athánatos eleison imas.
Sanctus immortalis miserere nobis.

Lo bon Jesuset
va a la coromina:
doncs, què hi collirà?
doncs, què hi colliria?
Hi seguen el blat,
ne cull una espiga.

Crucem tuam adoramus, Domine: et sanctam resurrectionem tuam
laudamus; et glorificamus; ecce enim propter lignum venit gaudium in
universo mundo.

Deus misereatur nostri, et benedicat nobis:
illuminet vultum tuum super nos, et mise-
reatur nostri.

Prop de Nazaret
el troba Maria:
—Què'm portau Amor,
Fillet de ma vida?
—Mon amor no té
penyora més fina:
vos porto el pa i vi
de l'Eucaristia.

(De Raïms i Espigues).

Al cel alça el cor,
tu que al cel camines
plorant de dolor,
que allí et riu la flor
d'aqueixes espines.

(De Flors de Mira-Cruz)

Palau de la Música Catalana

CONCERT

per

I'ORFEÓ CATALÀ

sota la direcció del

MESTRE MILLET

Diumenge, 9 de Desembre del 1934
a les 5 de la tarda

PROGRAMA

I

<i>El cant de la Senyera</i>	MILLET
<i>La Dama d'Aragó</i>	»
Sopran sol: Sra. FORNELLS	
<i>El mercat de Tàrraga</i>	GUÉLL
<i>Cançó dels llauradors</i>	NICOLAU
Baríton sol: Sr. CUBÍ	
<i>Cançó de la Moreneta</i>	»
<i>Cançó de la Rosa</i>	»
<i>Oda a la mar llunyana</i>	VIVES
<i>Cançó de l'amor primera</i> ¹⁾ (1. ^a audició)	MARIMÓN
<i>Balada</i> ¹⁾ Sardana (1. ^a audició)	»
Tenor sol: Sr. TORRA	

II

<i>Negra sombra</i> , Balada gallega	MONTES
<i>Nit sens repòs</i> , Cançó escocesa (1. ^a audició)	ROBERTON
<i>Ca la vella Bepa</i> , Cançó popular d'Auvèrnia i de Quèrcy	CANTELOUBE
<i>El Paradís en festa</i> , Cançó popular de la Xampanya	»
<i>Jo estimo l'amor</i> , Cançó popular de Cornualles (1. ^a audició)	HOLST
<i>El cant del ferrer</i> , Cançó popular de Hampshire (1. ^a audició)	»
<i>Teresa</i>	NICOLAU
Per la secció de noies	
<i>Divendres Sant</i>	»
Solistes: Sra. FORNELLS, Srta. ROCA i Srs. TORRA i VALLS	

1) Aquestes obres foren premiades en el darrer concurs de la «Fundació Concepció Rabell i Cibils, Vda. Romaguera».

Acompanyaments d'orgue pel Mtre. LLUIS M.ª MILLET

JO ESTIMO L'AMOR

Un jorn que em passejava
pel prat florit de maig,
sentia una minyona
ben dolçament cantant.
Arrossegava els seus grillons
i feia així el seu plany:
"Jo estim' l'amor, perquè es segü
que amor em duu.

Despietats els pares
que el feren embarcar,
i sens pietat la nau
que lluny se el va emportant.
Jo estimo els pares, car són seus,
més, ai! m'han fet molt mal!
Jo estim' l'amor...

Amb jones una garlanda
ben fina vull teixir;
la guarniré de roses,
lliriets i llessamins.
A mon amic en faré dó
quan torni al lloc nadiu.
Car jo estim' l'amor..."

Plorava assegudeta
i ell 'nava fent camí;
li diuen que encar l'espera
i corre amb més delit.
Vola als seus braços blancs com neu
i li respon així:
"Jo estim' l'amor..."

Li dui: "Amic, vols dir-me prest
si em tens estimació?"
"Oh sí, nineta meva,
t'estimo de tot cor.
De lluny jo vinc perquè del teu
vull ser-ne guaridor". [penar
"Jo estim' l'amor..."

Ja tornen de casar-se,
quin dia més feliç!
com tortorines dolces
per sempre més units.
Faciets, ninetes, espereu,
si al mar l'amor teniu.
Jo estim' l'amor...

Trad. de VICENTS M.^a DE GIBERT.

EL CANT DEL FERRER

El ferrer m'ha fet l'ullet
nou setmanetes;
prô el cor no me'l pendrà
si no escriu un mot de lletra.
Amb la destra alçava el mall

i l'enclusa amb força feria;
saltaven-li a l'entorn
mils de guspies.
Klang klang ki ki klang...

Trad. de VICENTS M.^a DE GIBERT.

TERESA

De Jesús crucificat
Teresa està enamorada;
duu sa imatge sobre el cor,
son amor dintre de l'ànima.
—Doncs qui us ha clavat així?—
plorant un jorn li demana;
—Qui us ha clavat a la creu,
doncs perquè a mi no m'hi clava?

Qui us foradà, peus divins?
Doncs qui us obri, mans sagrades
que agenollats a Betlem
els serafins adoraven?—
Una idea ja li'n ve
que li asserena la cara;
aranca el clau de sos peus,
de sos dits fent estenalles,

CA LA VELLA BEPA

Cà la vella Bepa
hi ha vi blanc del bo,
petita,
hi ha noies boniques
i un galan minyó.
Salta un pic,
petita
salta un pic,
que demà hi ha fira
i anirem a Vic.
Salta un pic
petita,
salta un pic,
que demà hi ha fira,
ballarem un xic.
El moliner passa,
fa petà el fuet,

petita,
la Maria guaita,
ja n'hi fa l'ullet.
—Qui me'n privarà
de treure el cap a la finestra?
Qui me'n privarà
de treure el cap quan passarà?
—Pla bé que te'n guardis
de fer-li l'ullet,
petita,
si el moliner passa
i fa petà el fuet.
Moltes te'n dirà
si treus el cap a la finestra;
moltes te'n dirà,
mes cap de bona per casar.

Trad. F. PUJOL.

EL PARADÍS EN FESTA

Un dia els sants feien gran festa,
molt desig tenien tots de dansar.
—No, —diu Josep— que el ball em molesta;
prou és segur que no em veureu ballar!
Ballin l'Adela i en Pancraç,
jo no ballo pas; massa em trobo las!
Balla tu, Pancraç, si de ballar tens tantes ganes;
balla tu, Pancraç, que jo no ballo pas!—
Pere se'n va a trobar Cecília
mentre estudiava el violinet:
—Oh, musiquesa de la família!
foreu servida de sonar un ballet?
—Mal que Cecília aixequi el braç
jo no ballo pas; massa em trobo las!
Balla tu, Pancraç, si de ballar tens tantes ganes;
balla tu, Pancraç, que jo no ballo pas!—
Santa Cecília ja comença
amb un cop d'arquet tan bonic i net,
que tot seguit Josep, amb cadença,
a ballà es posa molt satisfet.
—'Questa Cecília té un braó
que podeu ben dir que em treu de fogó!
Vinguen ballaruges, amics meus, si en teniu ganes
que Cecília mana avui al Paradís!

Trad. de F. PUJOL.

CANÇÓ DELS LLAURADORS

I

Que hermosa nés la terra
vestida amb l'or del blat!
Que hermosa és vostra terra,
Verge de Montserrat!
Altíssima Senyora,
no sou Vós llauradora;
mes com a qui us enyora
lo sol vos ha colrat.

Lo blat és ros
com Vós,
hermosa Moreneta;
lo blat és ros
com Vós;
guardau los llauradors.

II

Son camp lo pagès llaura,
de blats Vós lo vestiu,
i en ya lo sol los daura
si Vós no els beneïu.
Donau-nos bona anyada;
quan ve la pedregada,
a vostres peus lligada

deixau-la com lo riu.
Lo blat és ros
com Vós,
hermosa Moreneta;
lo blat és ros
com Vós;
guardau los llauradors.

III

En mig de la bandera
pintada vos duem
i al cim d'una garbera
llaurant vos posarem.
D'espigues coronada
guiau Vós la llaurada,
sia en la terra amada
cada arada un rem.

Lo blat és ros
com Vós;
hermosa Moreneta;
lo blat és ros
com Vós;
guardau los llauradors.

J. VERDAGUER.

CANÇÓ DE LA MORENETA

Moreneta en sou
és que el Sol vos toca,
és que us toca el sol,
lo sol de la Glòria.
Moreneta en sou,
moreneta i rossa.

Angels d'ales d'or
vos farien ombra;
vos no en voleu, no;
voleu ser pastora
tan sols per vetllar,
des d'un cim de roca,
vostre blanc ramat
de viles i pobles.

Per besar-li els peus
Llobregat s'acosta,
i al veure'ls tan purs
satura en sa vora;
besa el sital,
el besa i se'n torna.

Catalans, veniu,
Maria us enyora;
té el sol per vestit,
lo cel per corona,
per trono un mont d'or,
per cambra una glòria;
veniu-la a adorar,
que els àngels no gosen.

J. VERDAGUER.

CANÇÓ DE LA ROSA

I

Colomet que voles,
tes ales tingués,
aniria a veure
mon amor on és.

*Rosa catalana
flor d'or,
Rosa catalana
qui us tingués al cor.*

II

Allí a l'alta serra
té son niu de flors,
i angelets i monjos
li canten amors.

III

També li en cantava
quan era escolà,
i ara que en só fora
faig sinó plorar.

IV

Allà vull la fossa
on tinc lo bressol;
colomet que hi voles,
diga-li si em vol.

*Rosa catalana
flor d'or,
Rosa catalana
qui us tingués al cor.*

J. VERDAGUER.

CANÇÓ DE L'AMOR PRIMERA

Ai, amor primera, dolç defalliment,
paraula poruga sota les estrelles.
Cada ocell llençava el seu crit ardent
acariciant les teves orelles.
Ai, amor primera, dolç defalliment.
Cada ocell et deia: —Serà teu el món,
naixeran les flors a la teva vora.—
Amb un batec d'ales la boirina es fon,
sota el lladoner la font ja no plora.
Cada ocell et deia: —Serà teu el món.
Amb una paraula tot canviarà,
misteri joiós de la vida. —Vina,
et deia l'amor, i dona'm la mà.
Entre les herbetes del camí camina.
Amb una paraula tot canviarà.
Ai, amor primera, llimoner florit,
llavi roig i fresc com una rialla!
Amb el teu perfum s'enbauma fa nit,
la riera riu i l'arbreda calla.
Ai, amor primera, llimoner florit!

TOMÁS GARCÉS.

BALADA

A la plaça fan ballades,
con refila el flabiol!
L'acàcia és tendra, mullada
per una mica de sol;
la noia somriu i dansa,
el mar és quiet i clar.
A la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar!

Noia de la doble trena
i de l'esguard mig perdut,
noia de la sinia forta
i la galta de vellut,
mentre sona la musica
us duria de la mà.
A la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar!

Vora la nau que reposa
amb el velam recollit,
sota el cel roig de la posta,
la tenora alça el seu crit.

El cucut en la llunyària
ja comença a sanglotar.
A la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar!

Sense mi, però, l'anella
farà igual el seu camí,
Al cel hi ha una estrella humida
però el cel encara és clar.
A la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar!

La cobla ha enmudit. Les noies
enfilen el vell carrer
on hi ha la font que raja
i l'ombra del lladoner.
La cobla ha enmudit, més ara
altra musica hi haurà;
a la plaça fan ballades:
l'aigua, els estels, l'olivera,
d'amagat s'han dat la mà.

TOMÁS GARCÉS.

NEGRA SOMBRA

(BALADA GALLEGA)

Cando penso que te fuches,
negra sombra que m'asombras,
ó pe d'os meus cabezales
tornas facendome mofa.
Cando maxino qu'és ida,
n'ó mesmo sol te m'amostras,
y eres á estrela que brila,
y eres ó vento que zóa.

Si cantan, és ti que cantas;
si choran, és ti que choras,
y és ó marmurio d'o rio
y és á noite y és á aurora.
En todo estás é ti és todo,
pra min y en min mesmo moras,
nin me deixarás ti nunca,
sombra que sempre m'asombras.

ROSALIA DE CASTRO.

NIT SENS REPÒS

(Poesia de ROBERT BURNS)

Nit sens repòs,
nit que mai no acaba,
son no vol venir,
pensant en qui em deixava.

Temps platxeriós d'estiu,
flors les més xamoses,
rieres murmurejant,
no us vull si l'amat no torna.

Nit sens repòs...

Cau la nit arreu,
dormen monts i planes;
pensant en el meu promès
rés no m'aconsolava.

Nit sens repòs...

Trad. de VICENTS M.^a DE GIBERT.

canviant-lo amb un clavell
florit a la matinada;
arranca el clau de ses mans,
i dos clavellets hi encasta.
Posant-los-hi d'un a un
els clavellets olorava,
olorant els clavellets
sobre la Creu es desmaia.
El seu pare és fora al camp,

la seva mare és a l'aigua.
Qui vindrà a dar-li socors
si està soleta a la cambra?
No hi està soleta, no,
que hi és l'Amor que tant aima;
com sos claus ja són clavells,
el bon Jesús s'en desclava
i abaixant-se de la Creu
ja li'n dona una abraçada.
J. VERDAGUER.

DIVENDRES SANT

(Poesia de VERDAGUER i text litúrgic)

Popule meus, quid feci tibi? aut in quo contristavi te? responde mihi.
v. Quia eduxi te de terra Ægypti; parasti crucem Salvatori tuo.

Agios o Theos. Sanctus Deus
Agios ischyros. Sanctus fortis.
Agios athánatos eleison imas.
Sanctus immortalis, miserere nobis.

Lo bon Jesuset
se'n puja a la vinya:
doncs, què'n portarà?
doncs, què'n portaria?
Ne porta un raïm
que sua sang viva.

Ego dedi tibi sceptrum regale et tu dedisti capiti meo spineam coronam.
Popule meus, quid feci tibi? aut in quo contristavi te? responde mihi.

Agios o Theos. Sanctus Deus
Agios ischyros. Sanctus fortis.
Agios athánatos eleison imas.
Sanctus immortalis miserere nobis.

Lo bon Jesuset
va a la coromina:
doncs, què hi collirà?
doncs, què hi colliria?
Hi seguen el blat,
ne cull una espiga.

Crucem tuam adoramus, Domine: et sanctam resurrectionem tuam
laudamus; et glorificamus: ecce enim propter lignum venit gaudium in
universo mundo.

Deus misereatur nostri, et benedicat nobis:
illuminet vultum tuum super nos, et mise-
reatur nostri.

Prop de Nazaret
el troba Maria:
—Què'm portau Amor,
Filllet de ma vida?
—Mon amor no té
penyora més fina:
vos porto el pa i vi
de l'Eucaristia.

(De Raims i Espigues).

Al cel alça el cor,
tu que al cel camines
plorant de dolor,
que allí et riu la flor
d'aqueixes espines.

(De Flors de Mira-Cruz)

Palau de la Música Catalana

CONCERT

per

L'ORFEÓ CATALÀ

sota la direcció del

MESTRE MILLET

Diumenge, 9 de Desembre del 1934
a les 5 de la tarda

PROGRAMA

I

<i>El cant de la Senyera</i>	MILLET
<i>La Dama d'Aragó</i>	»
Sopran sol: Sra. FORNELLS	
<i>El mercat de Tàrraga</i>	GÜELL
<i>Cançó dels llauradors</i>	NICOLAU
Bariton sol: Sr. CUBÍ	
<i>Cançó de la Moreneta</i>	»
<i>Cançó de la Rosa</i>	»
<i>Oda a la mar llunyana</i>	VIVES
<i>Cançó de l'amor primera</i> ¹⁾ (1. ^a audició)	MARIMÓN
<i>Balada</i> ¹⁾ Sardana (1. ^a audició)	»
Tenor sol: Sr. TORRA	

II

<i>Negra sombra</i> , Balada gallega	MONTES
<i>Nit sens repòs</i> , Cançó escocesa (1. ^a audició)	ROBERTON
<i>Ca la vella Bepa</i> , Cançó popular d'Auvèrnia i de Quèrcy	CANTELOUBE
<i>El Paradís en festa</i> , Cançó popular de la Xampanya	»
<i>Jo estimo l'amor</i> , Cançó popular de Cornualles (1. ^a audició)	HOLST
<i>El cant del ferrer</i> , Cançó popular de Hampshire (1. ^a audició)	»
<i>Teresa</i>	NICOLAU
Per la secció de noies	
<i>Divendres Sant</i>	»
Solistes: Sra. FORNELLS, Srta. ROCA i Srs. TORRA i VALLS	

¹⁾ Aquestes obres foren premiades en el darrer concurs de la «Fundació Concepció Rabell i Cibils, Vda. Romaguera».

Acompanyaments d'orgue pel Mtre. LLUIS M.ª MILLET

JO ESTIMO L'AMOR

Un jorn que em pasejava
pel prat florit de maig,
sentia una minyona
ben dolçament cantant.
Arrossegava els seus grillons
i feia així el seu plany:
"Jo estimo l'amor, perquè es segü
que amor em duu.

Despietats els pares
que el feren embarcar,
i sens pietat la nau
que lluny se el va emportant.
Jo estimo els pares, car són seus,
més, ail m'han fet molt mal!

Jo estimo l'amor...

Amb joncs una garlanda
ben fina vull teixir;
la guarniré de roses,
lliriets i llessamins.
A mon amic en faré dó
quan torni al lloc nadiu.

Car jo estimo l'amor..."

Plorava assegueta
i ell nava fent camí;
li diuen que encar l'espera
i corre amb més delit.
Vola als seus braços blancs com neu
i li respon així:

"Jo estimo l'amor..."

Li dui: "Amic, vols dir-me prest
si em tens estimació?"
"Oh sí, nineta meva,
t'estimo de tot cor.
De lluny jo vinc perquè del teu
vull ser-ne guaridor" [penar
"Jo estimo l'amor..."

Ja tornen de casar-se,
quin dia més feliç!
com tortorines dolces
per sempre més units.
Faciets, ninetes, espereu,
si al mar l'amor teniu.
Jo estimo l'amor...

Trad. de VICENTS M.^a DE GIBERT.

EL CANT DEL FERRER

El ferrer m'ha fet l'ullet
nou setmanetes;
prô el cor no me'l pendrà
si no escriu un mot de lletra.

Amb la destra alçava el mall

i l'enclusa amb força fèria;
saltàven-li a l'entorn
mils de guspies.
Klang kling ki ki kling...

Trad. de VICENTS M.^a DE GIBERT.

TERESA

De Jesús crucificat
Teresa està enamorada;
duu sa imatge sobre el cor,
son amor dintre de l'ànima.
—Doncs qui us ha clavet així?—
plorant un jorn li demana;
—Qui us ha c'avat a la creu,
doncs perquè a mi no m'hi clava?

Qui us foradà, peus divins?
Doncs qui us obrí, mans sagrades
que agenollats a Betlem
els serafins adoraven?—
Una idea ja li'n ve
que li asserena la cara;
aranca el clau de sos peus,
de sos dits fent estenalles,

CA LA VELLA BEPA

Cà la vella Bepa
hi ha vi blanc del bo,
petita,
hi ha noies boniques
i un galan minyó.
Salta un pic,
petita,
salta un pic,
que demà hi ha fira
i anirem a Vic.
Salta un pic
petita,
salta un pic,
que demà hi ha fira,
ballarem un xic.
El moliner passa,
fa petà el fuet,

petita,
la Maria guaita,
ja n'hi fa l'ullet.
—Qui me'n privarà
de treure el cap a la finestra?
Qui me'n privarà
de treure el cap quan passarà?
—Pla bé que te'n guardis
de fer-li l'ullet,
petita,
si el moliner passa
i fa petà el fuet.
Moltes te'n dirà
si treus el cap a la finestra;
moltes te'n dirà,
mes cap de bona per casar.

Trad. F. PUJOL.

EL PARADÍS EN FESTA

Un dia els sants feien gran festa,
molt desig tenien tots de dansar.
—No, —diu Josep— que el ball em molesta;
prou és segur que no em veureu ballar!
Ballin l'Adela i en Pancraç,
jo no ballo pas; massa em trobo las!
Balla tu, Pancraç, si de ballar tens tantes ganes;
balla tu, Pancraç, que jo no ballo pas!—
Pere se'n va a trobar Cecília
mentre estudiava el violinet:
—Oh, musiquesa de la família!
foreu servida de sonar un ballet?
—Mal que Cecília aixequi el braç
jo no ballo pas; massa em trobo las!
Balla tu, Pancraç, si de ballar tens tantes ganes;
balla tu, Pancraç, que jo no ballo pas!—
Santa Cecília ja comença
amb un cop d'arquet tan bonic i net,
que tot seguit Josep, amb cadença,
a ballà es posa molt satisfet.
—'Questa Cecília té un braó
que podeu ben dir que em treu de fogó!
Vinguen ballaruges, amics meus, si en teniu ganes
que Cecília mana avui al Paradís!

Trad. de F. PUJOL.

CANÇÓ DELS LLAURADORS

I

Que hermosa nés la terra
vestida amb l'or del blat!
Que hermosa és vostra terra,
Verge de Montserrat!
Altíssima Senyora,
no sou Vós llauradora;
mes com a qui us enyora
lo sol vos ha colrat.

Lo blat és ros
com Vós,
hermosa Moreneta;
lo blat és ros
com Vós;
guardau los llauradors.

II

Son camp lo pagès llaura,
de blats Vós lo vestiu,
i en va lo sol los daura
si Vós no els beneïu.
Donau-nos bona anyada;
quan ve la pedregada,
a vostres peus lligada

deixau-la com lo riu.
Lo blat és ros
com Vós,
hermosa Moreneta;
lo blat és ros
com Vós;
guardau los llauradors.

III

En mig de la bandera
pintada vos duem
i al cim d'una garbera
llaurant vos posarem.
D'espigues coronada
guiau Vós la llaurada,
sia en la terra amada
cada arada un rem.
Lo blat és ros
com Vós;
hermosa Moreneta;
lo blat és ros
com Vós;
guardau los llauradors.

J. VERDAGUER.

CANÇÓ DE LA MORENETA

Moreneta en sou
és que el Sol vos toca,
és que us toca el sol,
lo sol de la Glòria.
Moreneta en sou,
moreneta i rossa.

Angels d'ales d'or
vos farien ombra;
vos no en voleu, no;
voleu ser pastora
tan sols per vetllar,
des d'un cim de roca,
vostre blanc ramat
de viles i pobles.

Per besar-li els peus
Llobregat s'acosta,
i al veure'ls tan purs
satura en sa vora;
besa el sitial,
el besa i se'n torna.

Catalans, veniu,
Maria us enyora;
té el sol per vestit,
lo cel per corona,
per trono un mont d'or,
per cambra una glòria;
veniu-la a adorar,
que els àngels no gosen.

J. VERDAGUER.

CANÇÓ DE LA ROSA

I

Colomet que voles,
tes ales tingués,
aniria a veure
mon amor on és.

*Rosa catalana
flor d'or,
Rosa catalana
qui us tingués al cor.*

II

Allí a l'alta serra
té son niu de flors,
i angelets i monjos
li canten amors.

III

També li en cantava
quan era escolà,
i ara que en só fora
faig sinó plorar.

IV

Allà vull la fossa
on tinc lo bressol;
colomet que hi voles,
diga-li si em vol.

*Rosa catalana
flor d'or,
Rosa catalana
qui us tingués al cor.*

J. VERDAGUER.

CANÇÓ DE L'AMOR PRIMERA

Ai, amor primera, dolç defalliment,
paraula poruga sota les estrelles.
Cada ocell llençava el seu crit ardent
acariciant les teves orelles.
Ai, amor primera, dolç defalliment.
Cada ocell et deia: —Serà teu el món,
naixeran les flors a la teva vora.—
Amb un batec d'ales la boirina es fon,
sota el lladoner la font ja no plora.
Cada ocell et deia: —Serà teu el món.
Amb una paraula tot canviarà,
misteri joiós de la vida. —Vina,
et deia l'amor, i dona'm la mà.
Entre les herbetes del camí camina.
Amb una paraula tot canviarà.
Ai, amor primera, llimoner florit,
llavi roig i fresc com una riulla!
Amb el teu perfum s'enbauma la nit,
la riera riu i l'arbreda calla.
Ai, amor primera, llimoner florit!

TOMÁS GARCÉS.

BALADA

A la plaça fan ballades,
con refila el flabiol!
L'acàcia és tendra, mullada
per una mica de sol;
la noia somriu i dansa,
el mar és quiet i clar.
A la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar!

Noia de la doble treua
i de l'esguard mig perdut,
noia de la sina forta
i la galta de vellut,
mentre sona la musica
us duria de la mà.
A la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar!

Vora la nau que reposa
amb el velam recollit,
sota el cel roig de la posta,
la tenora alça el seu crit.

El cucut en la llunyària
ja comença a sanglotar.
A la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar!

Sense mi, però, l'anella
farà igual el seu camí.
Al cel hi ha una estrella humida
però el cel encara és clar.
A la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar!

La cobla ha enmudit. Les noies
enfilen el vell carrer
on hi ha la font que raja
i l'ombra del lladoner.
La cobla ha enmudit, més ara
altra musica hi haurà;
a la plaça fan ballades:
l'aigua, els estels, l'olivera,
d'amagat s'han dat la mà.

TOMÁS GARCÉS.

NEGRA SOMBRA

(BALADA GALLEGA)

Cando penso que te fuches,
negra sombra que m'asombras,
ó pe d'os meus cabezales
tornas facendome mofa.
Cando maxino qu'ès ida,
n'o mesmo sol te m'amostras,
y eres á estrela que brila,
y eres ó vento que zóa.

Si cantan, ès ti que cantas;
si choran, ès ti que choras,
y ès ó marmurio d'o rio
y ès á noite y ès á aurora.
En todo estás é ti ès todo,
pra min y en min mesmo moras,
nin me deixarás ti nunca,
sombra que sempre m'asombras.

ROSALIA DE CASTRO.

NIT SENS REPÒS

(Poesia de ROBERT BURNS)

Nit sens repòs,
nit que mai no acaba,
son no vol venir,
pensant en qui em deixava.

Temps platxeriós d'estiu,
flors les més xamoses,
rieres murmurejant,
no us vull si l'amat no torna.

Nit sens repòs...

Cau la nit arreu,
dormen monts i planes;
pensant en el meu promès
rés no m'aconsolava.

Nit sens repòs...

Trad. de VICENTS M.^a DE GIBERT.

canviant-lo amb un clavell
florit a la matinada;
arranca el clau de ses mans,
i dos clavellets hi encasta.
Posant-los-hi d'un a un
els clavellets olorava,
olorant els clavellets
sobre la Creu es desmaia.
El seu pare és fora al camp,

la seva mare és a l'aigua.
Qui vindrà a dar-li socors
si està soleta a la cambra?
No hi està soleta, no,
que hi és l'Amor que tant aima;
com sos claus ja són clavells,
el bon Jesús s'en desclava
i abaixant-se de la Creu
ja li'n dona una abraçada.

J. VERDAGUER.

DIVENDRES SANT

(Poesia de VERDAGUER i text litúrgic)

Popule meus, quid feci tibi? aut in quo contristavi te? responde mihi.
v. Quia eduxi te de terra Ægypti; parasti crucem Salvatori tuo.

Agios o Theos. Sanctus Deus
Agios ischyros. Sanctus fortis.
Agios athánatos eleison imas.
Sanctus immortalis, miserere nobis.

Lo bon Jesuset
se'n puja a la vinya:
doncs, què'n portarà?
doncs, què'n portaria?
Ne porta un raïm
que sua sang viva.

Ego dedi tibi sceptrum regale et tu dedisti capiti meo spineam coronam.
Popule meus, quid feci tibi? aut in quo contristavi te? responde mihi.

Agios o Theos. Sanctus Deus
Agios ischyros. Sanctus fortis.
Agios athánatos eleison imas.
Sanctus immortalis miserere nobis.

Lo bon Jesuset
va a la coromina:
doncs, què hi collirà?
doncs, què hi colliria?
Hi seguen el blat,
ne cull una espiga.

Crucem tuam adoramus, Domine: et sanctam resurrectionem tuam
laudamus; et glorificamus: ecce enim propter lignum venit gaudium in
universo mundo.

Deus misereatur nostri, et benedicat nobis:
illuminet vultum tuum super nos, et mise-
reatur nostri.

Prop de Nazaret
el troba Maria:
—Què'm portau Amor,
Fillet de ma vida?
—Mon amor no té
penyora més fina:
vos porto el pa i vi
de l'Eucaristia.

(De Raïms i Espigues).

Al cel alça el cor,
tu que al cel camines
plorant de dolor,
que allí et riu la flor
d'aqueixes espines.

(De Flors de Mira-Cruz)

Palau de la Música Catalana

CONCERT

per

l'ORFEÓ CATALÀ

sota la direcció del

MESTRE MILLET

Diumenge, 9 de Desembre del 1934
a les 5 de la tarda

PROGRAMA

I

<i>El cant de la Senyera</i>	MILLET
<i>La Dama d'Aragó</i>	»
Sopran sol: Sra. FORNELLS	
<i>El mercat de Tàrraga</i>	GÜELL
<i>Cançó dels llauradors</i>	NICOLAU
Bariton sol: Sr. CUBÍ	
<i>Cançó de la Moreneta</i>	»
<i>Cançó de la Rosa</i>	»
<i>Oda a la mar llunyana</i>	VIVES
<i>Cançó de l'amor primera</i> ¹⁾ (1. ^a audició)	MARIMÓN
<i>Balada</i> ¹⁾ Sardana (1. ^a audició)	»
Tenor sol: Sr. TORRA	

II

<i>Negra sombra</i> , Balada gallega	MONTES
<i>Nit sens repòs</i> , Cançó escocesa (1. ^a audició)	ROBERTON
<i>Ca la vella Bepa</i> , Cançó popular d'Auvèrnia i de Quèrcy	CANTELOUBE
<i>El Paradís en festa</i> , Cançó popular de la Xampanya	»
<i>Jo estimo l'amor</i> , Cançó popular de Cornualles (1. ^a audició)	HOLST
<i>El cant del ferrer</i> , Cançó popular de Hampshire (1. ^a audició)	»
<i>Teresa</i>	NICOLAU
Per la secció de noies	
<i>Divendres Sant</i>	»
Solistes: Sra. FORNELLS, Srta. ROCA i Srs. TORRA i VALLS	

1) Aquestes obres foren premiades en el darrer concurs de la «Fundació Concepció Rabell i Cibils, Vda. Romaguera».

Acompanyaments d'orgue pel Mtre. LLUIS M.ª MILLET

JO ESTIMO L'AMOR

Un jorn que em pasejava
pel prat florit de maig,
sentia una minyona
ben dolçament cantant.
Arrossegava els seus grillons
i feia així el seu plany:
"Jo estimo l'amor, perquè es segü
que amor em duu.

Despïetats els pares
que el feren embarcar,
i sens pietat la nau
que lluny se el va emportant.
Jo estimo els pares, car són seus,
més, ai! m'han fet molt mal!
Jo estimo l'amor...

Amb jones una garlanda
ben fina vull teixir;
la guarniré de roses,
lliriets i llessamins.
A mon amic en faré dó
quan torni al lloc nadiu.
Car jo estimo l'amor..."

Plorava assegudeta
i ell 'nava fent camí;
li diuen que encar l'espera
i corre amb més delit.
Vola als seus braços blancs com neu
i li respon així:
"Jo estimo l'amor..."

Li dui: "Amic, vols dir-me prest
si em tens estimació?"
"Oh sí, nineta meva,
t'estimo de tot cor.
De lluny jo vinc perquè del teu
vull ser-ne guaridor". [penar
"Jo estimo l'amor..."

Ja tornen de casar-se,
quin dia més feliç!
com tortorines dolces
per sempre més units.
Facients, ninetes, espereu,
si al mar l'amor teniu.
Jo estimo l'amor...

Trad. de VICENTS M.^a DE GIBERT.

EL CANT DEL FERRER

El ferrer m'ha fet l'ullet
nou setmanetes;
prò el cor no me'l pendrà
si no escriu un mot de lletra.
Amb la destra alçava el mall

i l'enclosa amb força fèria;
saltaven-li a l'entorn
mils de guspies.
Klang klang ki ki klang...

Trad. de VICENTS M.^a DE GIBERT.

TERESA

De Jesús crucificat
Teresa està enamorada;
duu sa imatge sobre el cor,
son amor dintre de l'ànima.
—Doncs qui us ha clavats així?—
plorant un jorn li demana;
—Qui us ha clavat a la creu,
doncs perquè a mi no m'hi clava?

Qui us foradà, peus divins?
Doncs qui us obrí, mans sagrades
que agenollats a Betlem
els serafins adoraven?—
Una idea ja li'n ve
que li asserena la cara;
aranca el clau de sos peus,
de sos dits fent estenalles,

CA LA VELLA BEPA

Cà la vella Bepa
hi ha vi blanc del bo,
petita,
hi ha noies boniques
i un galan minyó.
Salta un pic,
petita
salta un pic,
que demà hi ha fira
i anirem a Vic.
Salta un pic
petita,
salta un pic,
que demà hi ha fira,
ballarem un xic.
El moliner passa,
fa petà el fuet,

petita,
la Maria guaita,
ja n'hi fa l'ullet.
—Qui me'n privarà
de treure el cap a la finestra?
Qui me'n privarà
de treure el cap quan passarà?
—Pla bé que te'n guardis
de fer-li l'ullet,
petita,
si el moliner passa
i fa petà el fuet.
Moltes te'n dirà
si treus el cap a la finestra;
moltes te'n dirà,
mes cap de bona per casar.

Trad. F. PUJOL.

EL PARADÍS EN FESTA

Un dia els sants feien gran festa,
molt desig tenien tots de dansar.
—No, —diu Josep— que el ball em molesta;
prou és segur que no em veureu ballar!
Ballin l'Adela i en Pancraç,
jo no ballo pas; massa em trobo las!
Balla tu, Pancraç, si de ballar tens tantes ganes;
balla tu, Pancraç, que jo no ballo pas!—
Pere se'n va a trobar Cecília
mentre estudiava el violinet:
—Oh, musiquesa de la família!
foreu servida de sonar un ballet?
—Mal que Cecília aixequi el braç
jo no ballo pas; massa em trobo las!
Balla tu, Pancraç, si de ballar tens tantes ganes;
balla tu, Pancraç, que jo no ballo pas!—
Santa Cecília ja comença
amb un cop d'arquet tan bonic i net,
que tot seguit Josep, amb cadença,
a ballà es posa molt satisfet.
—'Questa Cecília té un braó
que podeu ben dir que em treu de fogó!
Vinguen ballaruges, amics meus, si en teniu ganes
que Cecília mana avui al Paradís!

Trad. de F. PUJOL.

CANÇÓ DELS LLAURADORS

I

Que hermosa nés la terra
vestida amb l'or del blat!
Que hermosa és vostra terra,
Verge de Montserrat!
Altíssima Senyora,
no sou Vós llauradora;
mes com a qui us enyora
lo sol vos ha colrat.

Lo blat és ros
com Vós,
hermosa Moreneta;
lo blat és ros
com Vós;
guardau los llauradors.

II

Son camp lo pagès llaura,
de blats Vós lo vestiu,
i en va lo sol los daura
si Vós no els beneïu.
Donau-nos bona anyada;
quan ve la pedregada,
a vostres peus lligada

deixau-la com lo riu.
Lo blat és ros
com Vós,
hermosa Moreneta;
lo blat és ros
com Vós;
guardau los llauradors.

III

En mig de la bandera
pintada vos duem
i al cim d'una garbera
llaurant vos posarem.
D'espigues coronada
guiau Vós la llaurada,
sia en la terra amada
cada arada un rem.

Lo blat és ros
com Vós;
hermosa Moreneta;
lo blat és ros
com Vós;
guardau los llauradors.

J. VERDAGUER.

CANÇÓ DE LA MORENETA

Moreneta en sou
és que el Sol vos toca,
és que us toca el sol,
lo sol de la Glòria.
Moreneta en sou,
moreneta i rossa.

Angels d'ales d'or
vos farien ombra;
vos no en voleu, no;
voleu ser pastora
tan sols per vetllar,
des d'un cim de roca,
vostre blanc ramat
de viles i pobles.

Per besar-li els peus
Llobregat s'acosta,
i al veure'ls tan purs
satura en sa vora;
besa el sitial,
el besa i se'n torna.

Catalans, veniu,
Maria us enyora;
té el sol per vestit,
lo cel per corona,
per trono un mont d'or,
per cambra una glòria;
veniu-la a adorar,
que els àngels no gosen.

J. VERDAGUER.

CANÇÓ DE LA ROSA

I

Colomet que voles,
tes ales tingués,
aniria a veure
mon amor on és.

*Rosa catalana
flor d'or,
Rosa catalana
qui us tingués al cor.*

II

Allí a l'alta serra
té son niu de flors,
i angelets i monjos
li canten amors.

III

També li en cantava
quan era escolà,
i ara que en só fora
faig sinó plorar.

IV

Allà vull la fossa
on tinc lo bressol;
colomet que hi voles,
diga-li si em vol.

*Rosa catalana
flor d'or,
Rosa catalana
qui us tingués al cor.*

J. VERDAGUER.

CANÇÓ DE L'AMOR PRIMERA

Ai, amor primera, dolç defalliment,
paraula poruga sota les estrelles.
Cada ocell llençava el seu crit ardent
acariciant les teves orelles.

Ai, amor primera, dolç defalliment.
Cada ocell et deia: —Serà teu el món,
naixeran les flors a la teva vora.—

Amb un batec d'ales la boirina es fon,
sota el lladoner la font ja no plora.

Cada ocell et deia: —Serà teu el món.

Amb una paraula tot canviarà,
misteri joïós de la vida. —Vina,
et deia l'amor, i dona'm la mà.

Entre les herbetes del camí camina.

Amb una paraula tot canviarà.

Ai, amor primera, llimoner florit,
llavi roig i fresc com una rialla!

Amb el teu perfum s'enbauma la nit,
la riera riu i l'arbreda calla.

Ai, amor primera, llimoner florit!

TOMÁS GARCÉS.

BALADA

A la plaça fan ballades,
con refila el flabiol!
L'acàcia és tendra, mullada
per una mica de sol;
la noia somriu i dansa,
el mar és quiet i clar.
A la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar!

Noia de la doble treua
i de l'esguard mig perdut,
noia de la sina forta
i la galta de vellut,
mentre sona la musica
us duria de la mà.
A la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar!

Vora la nau que reposa
amb el velam recollit,
sota el cel roig de la posta,
la tenora alça el seu crit.

El cucut en la llunyària
ja comença a sanglotar.
A la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar!

Sense mi, però, l'anella
farà igual el seu camí,
Al cel hi ha una estrella humida
però el cel encara és clar.
A la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar!

La cobla ha enmudit. Les noies
enfilen el vell carrer
on hi ha la font que raja
i l'ombra del lladoner.
La cobla ha enmudit, més ara
altra musica hi haurà;
a la plaça fan ballades:
l'aigua, els estels, l'olivera,
d'amagat s'han dat la mà.

TOMÁS GARCÉS.

NEGRA SOMBRA

(BALADA GALLEGA)

Cando penso que te fuches,
negra sombra que m'asombras,
ó pe d'os meus cabezales
tornas facendome mofa.
Cando maxino qu'ès ida,
n'o mesmo sol te m'amostras,
y eres á estrela que brila,
y eres ó vento que zóa.

Si cantan, és ti que cantas;
si choran, és ti que choras,
y és ó marmurio d'o rio
y és á noite y és á aurora.
En todo estás é ti és todo,
pra min y en min mesmo moras,
nin me deixarás ti nunca,
sombra que sempre m'asombras.

ROSALIA DE CASTRO.

NIT SENS REPÒS

(Poesia de ROBERT BURNS)

Nit sens repòs,
nit que mai no acaba,
son no vol venir,
pensant en qui em deixava.

Temps platxerios d'estiu,
flors les més xamoses,
rieres murmurejant,
no us vull si l'amat no torna.

Nit sens repòs...

Cau la nit arreu,
dormen monts i planes;
pensant en el meu promès
rés no m'aconsolava.

Nit sens repòs...

Trad. de VICENTS M.^a DE GIBERT.

canviant-lo amb un clavell
florit a la matinada;
arranca el clau de ses mans,
i dos clavellets hi encasta.
Posant-los-hi d'un a un
els clavellets olorava,
olorant els clavellets
sobre la Creu es desmaia.
El seu pare és fora al camp,

la seva mare és a l'aigua.
Qui vindrà a dar-li socors
si està soleta a la cambra?
No hi està soleta, no,
que hi és l'Amor que tant aima;
com sos claus ja són clavells,
el bon Jesús s'en desclava
i abaixant-se de la Creu
ja li'n dona una abraçada.

J. VERDAGUER.

DIVENDRES SANT

(Poesia de VERDAGUER i text litúrgic)

Popule meus, quid feci tibi? aut in quo contristavi te? responde mihi.
v. Quia eduxi te de terra Ægypti; parasti crucem Salvatori tuo.

Agios o Theos. Sanctus Deus
Agios ischyros. Sanctus fortis.
Agios athánatos eleison imas.
Sanctus immortalis, miserere nobis.

Lo bon Jesuset
se'n puja a la vinya:
doncs, què'n portarà?
doncs, què'n portaria?
Ne porta un raïm
que sua sang viva.

Ego dedi tibi sceptrum regale et tu dedisti capiti meo spineam coronam.
Popule meus, quid feci tibi? aut in quo contristavi te? responde mihi.

Agios o Theos. Sanctus Deus
Agios ischyros. Sanctus fortis.
Agios athánatos eleison imas.
Sanctus immortalis miserere nobis.

Lo bon Jesuset
va a la coromina:
doncs, què hi collirà?
doncs, què hi colliria?
Hi seguen el blat,
ne cull una espiga.

Crucem tuam adoramus, Domine: et sanctam resurrectionem tuam
laudamus; et glorificamus: ecce enim propter lignum venit gaudium in
universo mundo.

Deus misereatur nostri, et benedicat nobis:
illuminet vultum tuum super nos, et mise-
reatur nostri.

Prop de Nazaret
el troba Maria:
—Què'm portau Amor,
Fillet de ma vida?
—Mon amor no té
penyora més fina:
vos porto el pa i vi
de l'Eucaristia.

(De Raïms i Espigues).

Al cel alça el cor,
tu que al cel camines
plorant de dolor,
que allí et riu la flor
d'aqueixes espines.

(De Flors de Mira-Cruz)

Palau de la Música Catalana

CONCERT

per

L'ORFEÓ CATALÀ

sota la direcció del

MESTRE MILLET

Diumenge, 9 de Desembre del 1934

a les 5 de la tarda

PROGRAMA

I

<i>El cant de la Senyera</i>	MILLET
<i>La Dama d'Aragó</i>	»
Sopran sol: Sra. FORNELLS	
<i>El mercat de Tàrraga</i>	GÜELL
<i>Cançó dels llauradors</i>	NICOLAU
Baríton sol: Sr. Cubí	
<i>Cançó de la Moreneta</i>	»
<i>Cançó de la Rosa</i>	»
<i>Oda a la mar llunyana</i>	VIVES
<i>Cançó de l'amor primera</i> ¹⁾ (1. ^a audició)	MARIMÓN
<i>Balada</i> ¹⁾ Sàrdana (1. ^a audició)	»
Tenor sol: Sr. TORRA	

II

<i>Negra sombra</i> , Balada gallega	MONTES
<i>Nit sens repòs</i> , Cançó escocesa (1. ^a audició)	ROBERTON
<i>Ca la vella Bepa</i> , Cançó popular d'Auvèrnia i de Quèrcy	CANTELOUBE
<i>El Paradís en festa</i> , Cançó popular de la Xampanya	»
<i>Jo estimo l'amor</i> , Cançó popular de Cornualles (1. ^a audició)	HOLST
<i>El cant del ferrer</i> , Cançó popular de Hampshire (1. ^a audició)	»
<i>Teresa</i>	NICOLAU
Per la secció de noies	
<i>Divendres Sant</i>	»
Solistes: Sra. FORNELLS, Srta. Roca i Srs. TORRA i VALLS	

¹⁾ Aquestes obres foren premiades en el darrer concurs de la «Fundació Concepció Rabell i Cibilis, Vda. Romaguera».

Acompanyaments d'orgue pel Mtre. LLUIS M.ª MILLET

JO ESTIMO L'AMOR

Un jorn que em pasejava
pel prat florit de maig,
sentia una minyona
ben dolçament cantant.
Arrossegava els seus grillons
i feia així el seu plany:
"Jo estimo l'amor, perquè es segü
que amor em duu.

Despïetats els pares
que el feren embarcar,
i sens pietat la nau
que lluny se el va emportant.
Jo estimo els pares, car són seus,
més, ai! m'han fet molt mal!
Jo estimo l'amor...

Amb jones una garlanda
ben fina vull teixir;
la guarniré de roses,
lliriets i llessamins.
A mon amic en faré dó
quan torni al lloc nadiu.
Car jo estimo l'amor..."

Plorava assegudeta
i ell 'nava fent cami;
li diuen que encar l'espera
i corre amb més delit.
Vola als seus braços blancs com neu
i li respon així:
"Jo estimo l'amor..."

Li dui: "Amic, vols dir-me prest
si em tens estimació?"
"Oh sí, nineta meva,
t'estimo de tot cor.
De lluny jo vinc perquè del teu
vull ser-ne guardor". [penar
"Jo estimo l'amor..."

Ja tornen de casar-se,
quin dia més felíç!
com tortorines dolces
per sempre més units.
Faciets, ninetes, espereu,
si al mar l'amor teniu.
Jo estimo l'amor...

Trad. de VICENTS M.^a DE GIBERT.

EL CANT DEL FERRER

El ferrer m'ha fet l'ullet
nou setmanetes;
prô el cor no me'l pendrà
si no escriu un mot de lletra.
Amb la destra alçava el mall

i l'enclusa amb força fèria;
saltaven-li a l'entorn
mils de guspïes.
Klang klang ki ki klang...

Trad. de VICENTS M.^a DE GIBERT.

TERESA

De Jesús crucificat
Teresa està enamorada;
duu sa imatge sobre el cor,
son amor dintre de l'ànima.
—Doncs qui us ha clavats així?—
plorant un jorn li demana;
—Qui us ha clavats a la creu,
doncs perquè a mi no m'hi clava?

Qui us foradà, peus divins?
Doncs qui us obrí, mans sagrades
que agenollats a Betlem
els serafïns adoraven?—
Una idea ja li'n ve
que li asserena la cara;
aranca el clau de sos peus,
de sos dits fent estenalles,

CA LA VELLA BEPA

Cà la vella Bepa
hi ha vi blanc del bo,
petita,
hi ha noïes boniques
i un galan minyó.
Salta un pic,
petita
salta un pic,
que demà hi ha fira
i anirem a Vic.
Salta un pic
petita,
salta un pic,
que demà hi ha fira,
ballarem un xic.
El moliner passa,
fa petà el fuet,

petita,
la Maria guaita,
ja n'hi fa l'ullet.
—Qui me'n privarà
de treure el cap a la finestra?
Qui me'n privarà
de treure el cap quan passarà?
—Pla bé que te'n guardis
de fer-li l'ullet,
petita,
si el moliner passa
i fa petà el fuet.
Moltes te'n dirà
si treus el cap a la finestra;
moltes te'n dirà,
mes cap de bona per casar.

Trad. F. PUJOL.

EL PARADÍS EN FESTA

Un dia els sants feien gran festa,
molt desig tenien tots de dansar.
—No, —diu Josep— que el ball em molesta;
prou és segur que no em veureu ballar!
Ballin l'Adela i en Pancraç,
jo no ballo pas; massa em trobo las!
Balla tu, Pancraç, si de ballar tens tantes ganes;
balla tu, Pancraç, que jo no ballo pas!—
Pere se'n va a trobar Cecília
mentre estudiava el violinet:
—Oh, musiquesa de la família!
foreu servida de sonar un ballet?
—Mal que Cecília aixequi el braç
jo no ballo pas; massa em trobo las!
Balla tu, Pancraç, si de ballar tens tantes ganes;
balla tu, Pancraç, que jo no ballo pas!—
Santa Cecília ja comença
amb un cop d'arquet tan bonic i net,
que tot seguit Josep, amb cadença,
a ballà es posa molt satisfet.
—'Questa Cecília té un braó
que podeu ben dir que em treu de fogó!
Vinguen ballaruges, amics meus, si en teniu ganes
que Cecília mana avui al Paradís!

Trad. de F. PUJOL.

CANÇÓ DELS LLAURADORS

I

Que hermosa n'és la terra
vestida amb l'or del blat!
Que hermosa és vostra terra,
Verge de Montserrat!
Altíssima Senyora,
no sou Vós llauradora;
mes com a qui us enyora
lo sol vos ha colrat.

Lo blat és ros
com Vós,
hermosa Moreneta;
lo blat és ros
com Vós;
guardau los llauradors.

II

Son camp lo pagès llaura,
de blats Vós lo vestiu,
i en va lo sol los daura
si Vós no els beneïu.
Donau-nos bona anyada;
quan ve la pedregada,
a vostres peus lligada

deixau-la com lo riu.
Lo blat és ros
com Vós,
hermosa Moreneta;
lo blat és ros
com Vós;
guardau los llauradors.

III

En mig de la bandera
pintada vos duem
i al cim d'una garbera
llaurant vos posarem.
D'espigues coronada
guiau Vós la llaurada,
sia en la terra amada
cada arada un rem.
Lo blat és ros
com Vós;
hermosa Moreneta;
lo blat és ros
com Vós;
guardau los llauradors.

J. VERDAGUER.

CANÇÓ DE LA MORENETA

Moreneta en sou
és que el Sol vos toca,
és que us toca el sol,
lo sol de la Glòria.
Moreneta en sou,
moreneta i rossa.

Angels d'ales d'or
vos farien ombra;
vos no en voleu, no;
voleu ser pastora
tan sols per vetllar,
des d'un cim de roca,
vostre blanc ramat
de viles i pobles.

Per besar-li els peus
Llobregat s'acosta,
i al veure'ls tan purs
satura en sa vora;
besa el sitial,
el besa i se'n torna.

Catalans, veniu,
Maria us enyora;
té el sol per vestit,
lo cel per corona,
per trono un mont d'or,
per cambra una glòria;
veniu-la a adorar,
que els àngels no gosen.

J. VERDAGUER.

CANÇÓ DE LA ROSA

I

Colomet que voles,
tes ales tingués,
aniria a veure
mon amor on és.

*Rosa catalana
flor d'or,
Rosa catalana
qui us tingués al cor.*

II

Allí a l'alta serra
té son niu de flors,
i angelets i monjos
li canten amors.

III

També li en cantava
quan era escolà,
i ara que en só fora
faig sinó plorar.

IV

Allà vull la fossa
on tinc lo bressol;
colomet que hi voles,
diga-li si em vol.

*Rosa catalana
flor d'or,
Rosa catalana
qui us tingués al cor.*

J. VERDAGUER.

CANÇÓ DE L'AMOR PRIMERA

Ai, amor primera, dolç defalliment,
paraula poruga sota les estrelles.
Cada ocell llençava el seu crit ardent
acariciant les teves orelles.
Ai, amor primera, dolç defalliment.
Cada ocell et deia: —Serà teu el món,
naixeran les flors a la teva vora.—
Amb un batec d'ales la boirina es fon,
sota el lladoner la font ja no plora.
Cada ocell et deia: —Serà teu el món.
Amb una paraula tot canviarà,
misteri joiós de la vida. —Vina,
et deia l'amor, i dona'm la mà.
Entre les herbetes del camí camina.
Amb una paraula tot canviarà.
Ai, amor primera, llimoner florit,
llavi roig i fresc com una rialla!
Amb el teu perfum s'enbauma la nit,
la riera riu i l'arbreda calla.
Ai, amor primera, llimoner florit!

TOMÁS GARCÉS.

BALADA

A la plaça fan ballades,
con refila el flabiol!
L'acàcia és tendra, mullada
per una mica de sol;
la noia somriu i dansa,
el mar és quiet i clar.
A la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar!

Noia de la doble trena
i de l'esguard mig perdut,
noia de la sina forta
i la galta de vellut,
mentre sona la musica
us duria de la mà.
A la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar!

Vora la nau que reposa
amb el velam recollit,
sota el cel-roig de la posta,
la tenora alça el seu crit.

El cucut en la llunyària
ja comença a sanglotar.
A la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar!

Sense mi, però, l'anella
farà igual el seu camí.
Al cel hi ha una estrella humida
però el cel encara és clar.
A la plaça fan ballades,
prou me plauria ballar!

La cobla ha enmudit. Les noies
enfilen el vell carrer
on hi ha la font que raja
i l'ombra del lladoner.
La cobla ha enmudit, més ara
altra musica hi haurà;
a la plaça fan ballades:
l'aigua, els estels, l'olivera,
d'amagat s'han dat la mà.

TOMÁS GARCÉS.

NEGRA SOMBRA

(BALADA GALLEGA)

Cando penso que te fuches,
negra sombra que m'asombras,
ó pe d'os meus cabezales
tornas facendome mofa.
Cando maxino qu'és ida,
n'o mesmo sol te m'amostras,
y eres á estrela que brila,
y eres ó vento que zóa.

Si cantan, és ti que cantas;
si choran, és ti que choras,
y és ó marmurio d'o rio
y és á noite y és á aurora.
En todo estás é ti és todo,
pra min y en min mesmo moras,
nin me deixarás ti nunca,
sombra que sempre m'asombras.

ROSALIA DE CASTRO.

NIT SENS REPÒS

(Poesia de ROBERT BURNS)

Nit sens repòs,
nit que mai no acaba,
son no vol venir,
pensant en qui em deixava.

Temps platxeriós d'estiu,
flors les més xamoses,
rieres murmurejant,
no us vull si l'amat no torna.

Nit sens repòs...

Cau la nit arreu,
dormen monts i planes;
pensant en el meu promès
rés no m'aconsolava.

Nit sens repòs...

Trad. de VICENTS M.^a DE GIBERT.